

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

**Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartlarına
Uyğun Hazırlanmış Maliyyə Hesabatları və
Müstəqil Auditorların Rəyi**
31 dekabr 2013-cü il tarixində başa çatmış il üzrə

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MÜNDƏRİCAT

	Səhifə
31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİ İLƏ BAĞLI RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNİN BƏYANI	1
MÜSTƏQİL AUDİTORLARIN RƏYİ	2-3
31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ MALİYYƏ HESABATLARI:	
Məcmu Gəlir Hesabatı	4
Maliyyə Vəziyyəti Hesabatı	5
Səhmdar Kapitalında Dəyişikliklər Hesabatı	6
Pul Vəsaitlərinin Hərəkəti Hesabatı	7-8
Maliyyə Hesabatları üzrə Qeydlər	9-61

**MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİ İLƏ BAĞLI
RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNİN BƏYANI
31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ**

Bu bəyannamə "Bank Avrasiya" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin (bundan sonra "Bank") maliyyə hesabatları ilə bağlı Bank rəhbərliyinin və müstəqil auditorların göstərilən məsuliyyətlərini fərqləndirmək məqsədi ilə hazırlanmışdır.

Rəhbərlik, 31 dekabr 2013-cü il tarixində başa çatmış il üzrə Bankın maliyyə vəziyyətini, əməliyyat nəticələrini, pul vəsaitlərinin hərəkəti və səhmdar kapitalında dəyişmələri əks etdirən Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartlarına ("BMHS") uyğun maliyyə hesabatlarının düzgün hazırlanması üçün məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı rəhbərlik aşağıdakılar üzrə məsuliyyət daşıyır:

- Uyğun mühasibat prinsiplərinin seçilməsi və mütəmadi olaraq tətbiq edilməsi;
- Məntiqli və məqsəduyğun təxminlərin və qərarların qəbul edilməsi;
- Maliyyə hesabatlarının BMHS-na müvafiq hazırlanması və ya əgər hər hansı bir kənarlaşma varsa onun maliyyə hesabatlarında bəyan edilməsi və izahı;
- Yaxın gələcəkdə Bank işini normal şərtlər altında davam etdirdiyi halda, hesabat tarixinə maliyyə hesabatlarının daimilik prinsipi əsasında hazırlanması.

Rəhbərlik həmçinin aşağıdakı məsələlər üzrə məsuliyyət daşıyır:

- Bank daxilində səmərəli və keyfiyyətli daxili nəzarət sisteminin işlənilib hazırlanması, qurulması və möhkəmləndirilməsi;
- Bankın maliyyə hesabatlarının BMHS-na uyğun olaraq düzgün hazırlanması və Bankın maliyyə vəziyyətini istənilən zaman düzgün əks etdirən mühasibat sisteminin təşkil edilməsi;
- Yerli mühasibat sisteminin qanunvericilik və Azərbaycan Respublikasının mühasibat standartlarına uyğun olaraq təşkil edilməsi;
- Mümkün imkanlardan istifadə edərək Bankın aktivlərinin mühafizə edilməsinin təşkil olunması; və
- Saxtakarlıq, yanlışlıq və digər qanunauyğunsuzluq hallarının müəyyən edilməsi və qarşısının alınması.

31 dekabr 2013-cü il tarixinə olan maliyyə hesabatları 25 fevral 2014-cü il tarixində Bankın İdarə Heyəti tərəfindən təsdiq edilmişdir.

İdarə Heyəti adından:

Fuad Aslanov
İdarə Heyətinin sədri

25 fevral 2014-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Çingiz Əmircanov
Baş mühasib

25 fevral 2014-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

BAKER TILLY
A Z E R B A I J A N

Audit, Tax and Consulting
Demirchi Tower, 16th floor
Khodjaly Avenue, 37
AZ1025, Baku
Azerbaijan

T: + 994 (12) 404 7 666
F: + 994 (12) 404 7 667

office@bakertilly.az
www.bakertilly.az

MÜSTƏQİL AUDİTORLARIN RƏYİ

“Bank Avrasiya” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Səhmdarlarına və İdarə Heyətinə:

Biz “Bank Avrasiya” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin (bundan sonra “Bank”) 31 dekabr 2013-cü il tarixinə təqdim edilən maliyyə vəziyyəti hesabatı, həmin tarixdə başa çatmış il üzrə məcmu gəlir hesabatı, səhmdar kapitalında dəyişikliklər və pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatlardan, eləcə də əsas mühasibat prinsiplərinin və digər izahedici qeydlərin xülasəsindən ibarət olan maliyyə hesabatlarının audit yoxlamasını apardıq.

Maliyyə Hesabatlarının Hazırlanması üzrə Rəhbərliyin Məsuliyyəti

Rəhbərlik bu maliyyə hesabatlarının Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartlarına uyğun olaraq hazırlanmasına və düzgün təqdim edilməsinə görə və maliyyə hesabatlarının hazırlanması ilə əlaqədar, saxtakarlıq və ya səhvlərdən qaynaqlanan əhəmiyyətli təhriflərin qarşısının alınması məqsədi ilə zəruri hesab etdiyi daxili nəzarət sisteminin təşkil edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

Auditorun Məsuliyyəti

Bizim məsuliyyətimiz apardığımız audit yoxlamasına əsasən bu maliyyə hesabatlarına dair rəy bildirməkdən ibarətdir. Biz audit yoxlamasını Beynəlxalq Audit Standartları əsasında aparmışıq. Həmin standartların tələbinə görə, biz etik tələblərə əməl etməli və auditi elə şəkildə planlaşdırmalı və aparmalıyıq ki, maliyyə hesabatlarında əhəmiyyətli təhriflərin mövcud olmamasına kifayət qədər əmin olaq.

Audit yoxlamasına maliyyə hesabatlarındakı məbləğlər və açıqlamalara dair auditor sübutu əldə etmək üçün proseduraların yerinə yetirilməsi daxildir. Seçilmiş proseduralar auditorun mülahizəsindən, eləcə də saxtakarlıq və ya səhvlər nəticəsində maliyyə hesabatlarının əhəmiyyətli dərəcədə təhrif edilməsi risklərinin qiymətləndirilməsindən asılıdır. Həmin riskləri qiymətləndirərkən auditor müəssisənin daxili nəzarət sisteminin effektivliyinə dair rəy bildirmək üçün deyil, şəraitə görə müvafiq audit proseduralarının işlənilib hazırlanması məqsədilə müəssisə tərəfindən maliyyə hesabatlarının hazırlanması və düzgün təqdim edilməsi üçün müvafiq daxili nəzarət sistemini nəzərdən keçirir. Bundan əlavə, audit yoxlamasına mövcud mühasibat siyasətinin uyğunluğunun və rəhbərliyin mühasibat təxminlərinin əsaslandırılmasının qiymətləndirilməsi, eləcə də maliyyə hesabatlarının ümumi təqdimatının dəyərləndirilməsi daxildir.

Biz hesab edirik ki, audit rəyimizi bildirmək üçün kifayət qədər və uyğun auditor sübutu əldə etmişik.

Şərti Rəy üçün Əsas

BMUS 24 "Əlaqəli tərəflərlə bağlı qeydlər" standartının 13-cü bəndinə əsasən Bank, maliyyə hesabatlarında son nəzarətedici tərəfi açıqlamalıdır. Audit olunmuş maliyyə hesabatlarında bu məlumat təqdim edilməmişdir. Biz, Bankın son nəzarətedici tərəfi haqqında hər hansı bir məlumat əldə edə bilməmişik.

Şərti Rəy

Şərti Rəy üçün Əsas bəndində göstərilən məsələnin təsviri istisna olmaqla, bizim rəyimizcə, əlavə edilən maliyyə hesabatları bütün əhəmiyyətli aspektlər baxımından Bankın 31 dekabr 2013-cü il tarixinə maliyyə vəziyyətini və həmin tarixdə başa çatmış il üzrə maliyyə nəticələrini və pul vəsaitlərinin hərəkətini Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartlarına uyğun olaraq düzgün əks etdirir.

İzahedici Paraqraf

Həmçinin, bu hesabatların tərkib hissəsi olan 22 sayılı qeydi nəzərinizə çatdırmaq istəyirik. 25 iyul 2012-ci il tarixində Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankının İdarə Heyəti, mövcud banklar üzrə məcmu kapitalın səviyyəsinin, eləcə də yeni fəaliyyətə başlamış bankların nizamnamə kapitalının minimal olaraq 50 milyon AZN məbləğində artırılması haqqında qərar qəbul etmişdir. Məcmu kapitalın minimal məbləği üzrə olan yeni tələb 1 yanvar 2015-ci il tarixindən başlayaraq qüvvəyə minəcəkdir. Bankın rəhbərliyi, mövcud səhmdarlara yeni səhmlər buraxaraq məcmu kapitalı 1 yanvar 2015-ci il tarixində tələb edilən səviyyəyə qədər artırmağı planlaşdırır. Bu tələbin pozulması ARMB tərəfindən Banka verilmiş lisenziyanın ləğv edilməsi ilə nəticələnə bilər. Bu paraqrafla əlaqədar olaraq, biz şərti rəy bildirmirik.

Baker Tilly Azerbaijan

25 fevral 2014-cü il

Bakı, Azərbaycan Respublikası

"Baker Tilly Azərbaycan"-ın Nüsxəsi /
Baker Tilly Azerbaijan's Copy
QAYTARILSIN / SEND BACK:
AZ1025, Bakı şəh., Xocalı küç., 37
Demirchi Tower 16-cı mərtəbə
Tel.: (+994 12) 404 51 52

"BANK AVRASIYA" AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

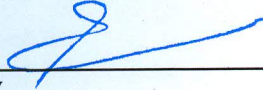
MƏCMU GƏLİR HESABATI

31 DEKABR 2013-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2013-cü il tarixində baş a çatmış il üzrə	31 dekabr 2012-ci il tarixində baş a çatmış il üzrə
Faiz gəlirləri	5,23	7,631,915	6,014,127
Faiz xərcləri	5,23	(2,611,316)	(2,411,989)
Faiz gətirən aktivlər üzrə ehtimal edilən zərər üçün ehtiyatlar təmin olunmamışdan əvvəl xalis faiz gəliri		5,020,599	3,602,138
Faiz gətirən aktivlər üzrə ehtimal edilən zərər üçün ehtiyatlar	6,23	(993,982)	(1,870,611)
Xalis faiz gəlirləri		4,026,617	1,731,527
Xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə xalis mənfəət	7	134,093	91,654
Haqq və komissiya gəlirləri	8	1,099,046	858,213
Haqq və komissiya xərcləri	8	(260,047)	(237,437)
Digər gəlirlər		108	12,609
Xalis qeyri-faiz gəlirləri		973,200	725,039
Əməliyyat gəlirləri		4,999,817	2,456,566
Əməliyyat xərcləri	9,23	(2,133,831)	(2,061,227)
Mənfəət vergisindən əvvəl gəlir		2,865,986	395,339
Mənfəət vergisi xərci	10	(578,298)	(88,649)
İl üzrə xalis mənfəət		2,287,688	306,690
İL ÜZRƏ CƏMI MƏCMU GƏLİR		2,287,688	306,690
Hər səhm üzrə gəlir			
Əsas və kapitala əlavə ediləbilən (AZN)	11	114.26	15.33

İdarə Heyəti adından:

Fuad Aslanov
İdarə Heyətinin sədri

25 fevral 2014-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

9-61-ci səhifələrdə verilmiş qeydlər maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir.

Çingiz Əmircanov
Baş mühasib

25 fevral 2014-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

"BANK AVRASIYA" AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HESABATI
31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNƏ
(Azərbaycan Manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2013-cü il	31 dekabr 2012-ci il
AKTİVLƏR			
Pul vəsaitləri və Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankında yerləşdirilmiş vəsaitlər	12	11,501,940	7,371,095
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	13	13,610,222	10,725,951
Müştərilərə verilmiş kreditlər	14, 23	52,209,639	39,997,162
Əmlak və avadanlıqlar	15	3,390,525	3,698,526
Qeyri-maddi aktivlər	16	94,819	101,760
Digər aktivlər	17	3,556,764	394,141
		84,363,909	62,288,635
CƏMI AKTİVLƏR			
ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL			
ÖHDƏLİKLƏR:			
Banklara, dövlət və digər maliyyə institutlarına ödəniləcək vəsaitlər	18	5,134,653	1,659,401
Müştəri hesabları	19,23	52,822,913	39,141,467
Digər öhdəliklər	20	290,783	238,193
Təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəliyi	10	871,723	293,425
		59,120,072	41,332,486
KAPİTAL:			
Nizamnamə kapitalı	21	22,000,000	20,000,000
Bölüşdürülməmiş mənfəət		3,243,837	956,149
		25,243,837	20,956,149
		84,363,909	62,288,635

İdarə Heyəti adından:

Fuad Aslanov
İdarə Heyətinin sədri

25 fevral 2014-cü il
 Bakı, Azərbaycan Respublikası

Çingiz Əmircanov
Baş mühasib

25 fevral 2014-cü il
 Bakı, Azərbaycan Respublikası

9-61-ci səhifələrdə verilmiş qeydlər maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir.

"BANK AVRASIYA" AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

SƏHMDAR KAPİTALINDA DƏYİŞİKLİKLƏR HESABATI
31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(Azərbaycan Manatı ilə)

	Nizamnamə kapitalı	Bölüşdürülməmiş mənfəət	Cəmi kapital
1 yanvar 2012-ci il	20,000,000	649,459	20,649,459
Cəmi məcmu gəlir	-	306,690	306,690
31 dekabr 2012-ci il	20,000,000	956,149	20,956,149
Adi səhmlərin emmissiyası	2,000,000	-	2,000,000
Cəmi məcmu gəlir	-	2,287,688	2,287,688
31 dekabr 2013-cü il	22,000,000	3,243,837	25,243,837

İdarə Heyəti adından:

Fuad Aslanov
İdarə Heyətinin sədri

25 fevral 2014-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

9-61-ci səhifələrdə verilmiş qeydlər maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir.

Çingiz Əmircanov
Baş mühasib

25 fevral 2014-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HESABATI

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2013-cü il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2012-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
ƏMƏLIYYAT FƏALİYYƏTİNDƏN DAXİL OLAN PUL VƏSAİTLƏRİ:			
Mənfəət vergisi çıxılmazdan öncə mənfəət		2,865,986	395,339
Qeyri pul vəsaitləri üzrə düzəlişlər:			
Faiz gətirən aktivlər üzrə ehtimal edilən zərər üçün ehtiyatlar	6	993,982	1,870,611
Köhnəlmə və amortizasiya xərcləri	15,16	387,635	497,477
Əmlak və avadanlıqların silinməsindən yaranmış zərər		3,783	344
Valyuta qalıqlarının yenidən qiymətləndirilməsi üzrə zərər	7	3,184	6,602
Hesablanmış faizlərdə dəyişikliklər, xalis		(130,076)	(589,330)
Əməliyyat aktiv və öhdəliklərində dəyişikliklərdən əvvəlki əməliyyat fəaliyyətindən daxil olan pul vəsaitləri		4,124,494	2,181,043
Əməliyyat aktiv və öhdəliklərində dəyişikliklər			
Əməliyyat aktivlərində (artma)/azalma:			
ARMB-da minimal ehtiyat depoziti		(489,883)	2,674
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər		1,844,632	(2,880,292)
Müştərilərə verilmiş kreditlər		(16,314,898)	(13,412,886)
Digər aktivlər		(34,579)	104,063
Əməliyyat öhdəliklərində artma/(azalma):			
Banklara, dövlət və digər maliyyə təşkilatlarına ödəniləcək vəsaitlər		3,530,910	(440,486)
Müştəri hesabları		13,772,422	(7,022,704)
Digər öhdəliklər		52,631	63,887
Əməliyyat fəaliyyətindən daxil olan/(yönələn) xalis pul vəsaitləri		6,485,729	(21,404,701)
İNVESTİSIYA FƏALİYYƏTİNDƏN DAXİL OLAN PUL VƏSAİTLƏRİ:			
Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər üzrə edilən ödəniş		(66,286)	(195,755)
Satış üçün mövcud olan investisiyalar üzrə daxil olan gəlirlər		-	2,190,948
İnvestisiya fəaliyyətindən (yönələn)/daxil olan xalis pul vəsaitləri		(66,286)	1,995,193
MALİYYƏ FƏALİYYƏTİNDƏN DAXİL OLAN PUL VƏSAİTLƏRİ			
Adi səhmlərin emmissiyasından daxil olan gəlirlər		2,000,000	-
Maliyyə fəaliyyətindən daxil olan xalis pul vəsaitlər		2,000,000	-

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HESABATI

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2013-cü il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2012-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Məzənnə fərqlərinin pul və pul vəsaitlərinə təsiri		(1,618)	(5,478)
PUL VƏ PUL VƏSAİTLƏRİNDƏ XALIS ARTMA/(AZALMA)		8,417,825	(19,414,986)
PUL VƏ PUL VƏSAİTLƏRİ, <i>ilin əvvəlinə</i>	12	6,525,338	25,940,324
PUL VƏ PUL VƏSAİTLƏRİ, <i>ilin sonuna</i>	12	<u>14,943,163</u>	<u>6,525,338</u>

31 dekabr 2013-cü il ərzində Bank tərəfindən alınmış və ödənilmiş faiz xərcləri və gəlirləri müvafiq olaraq, 7,640,319 AZN və 2,749,796 AZN təşkil etmişdir (2012-ci il: 5,371,154 AZN və 2,358,346 AZN).

İdarə Heyəti adından:

Fuad Aslanov
İdarə Heyətinin sədri

25 fevral 2014-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Çingiz Əmircanov
Baş mühasib

25 fevral 2014-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

9-61-ci səhifələrdə verilmiş qeydlər maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

1. GİRİŞ

Təşkilat və onun əsas fəaliyyəti

“Bank Avrasiya” ASC (bundan sonra “Bank”) Azərbaycan Respublikasında təsis olunmuş və bu ölkədə fəaliyyət göstərir. Bank, Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə əsasən yaradılmış açıq tipli səhmdar cəmiyyətidir. Bankın əsas fəaliyyəti Azərbaycan Respublikasında hüquqi və fiziki şəxslər üçün bank xidmətlərinin göstərilməsindən ibarətdir. Bank, Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı (“ARMB”) tərəfindən 28 noyabr 2007-ci ildə verilmiş 251 N-li tam bank lisenziyası əsasında fəaliyyət göstərir.

31 dekabr 2013-cü il tarixinə Bankın işçilərinin sayı 49 olmuşdur (2012: 45).

Bankın hüquqi ünvanı və fəaliyyət göstərdiyi ölkə

Bankın hüquqi ünvanı Nizami küçəsi, 70, Bakı AZ1000, Azərbaycan Respublikasıdır.

Bankın ARMB tərəfindən verilmiş 13 aprel 2009-cu il tarixli 251/1 sayılı icazəsi əsasında fəaliyyət göstərən və Azərbaycan Respublikası, Sumqayıt şəhəri AZ5000, Azərbaycan Prospekti 1, 1-ci məhəllə, ev 2 ünvanında yerləşən Sumqayıt filialı mövcuddur.

Bankın səhmdarları

31 dekabr 2013-cü və 2012-ci il tarixlərinə aşağıdakı səhmdarlar Bankın adı səhmlərinə sahib olmuşlar:

Səhmdarlar	31 dekabr 2013-cü il, %	31 dekabr, 2012-ci il, %
“Evro Standard” MMC	37.5	37.5
“Qalaktik” MMC	37.5	-
“Azbizneskom” MMC	25.0	25.0
“Tayning Qlobal Ink” MMC	-	37.5
Cəmi	100	100

Bankın əməliyyat mühiti

Azərbaycan Respublikası, ölkə hüdudlarından kənarında sərbəst dövriyyəyə malik olmayan valyuta, sərt valyuta nəzarəti, müəyyən qədər yüksək inflyasiya və iqtisadi artım templəri də daxil olmaqla inkişaf etməkdə olan ölkələrə xas bir çox xarakterlərə malikdir. Azərbaycanın bank sektoru ictimai fikirdəki mənfəət dəyişikliklərinə və iqtisadi şəraitə qarşı həssasdır. Bəzən Azərbaycan iqtisadiyyatında likvidlik riskləri ilə əlaqədar olaraq bank sektoruna inamın azalması halları müşahidə olunur. Bank sektorundakı iqtisadi tendensiyaları və aparılacaq islahatları, habelə Azərbaycanın bank sektorunda likvidlik və ya inamın azalması hallarının Bankın maliyyə vəziyyətinə mümkün təsirini qabaqcadan rəhbərlik tərəfindən proqnozlaşdırılması mümkün deyil.

Azərbaycan Respublikasının vergi, valyuta və gömrük qanunvericiliyində tez-tez müxtəlif şərhlər və dəyişikliklər baş verir. Bundan əlavə, Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən bankların üzləşdiyi çətinliklərə, müflisləşmə və iflas haqqında qanunvericiliyin gələcəkdə təkmilləşdirilməsi zərurəti, girovun qeydiyyatı və istifadəsi üzrə rəsmiləşdirilmiş proseduraların yetərsizliyi, eləcə də qanunvericilik və vergi sistemi ilə bağlı digər maneələr daxildir. Azərbaycan Respublikasının gələcək iqtisadi istiqaməti əsasən hökumət tərəfindən iqtisadi, maliyyə və monetar sahələrində görülən tədbirlərdən, eləcə də vergi, hüquq, tənzimlənmə və siyasi sahələrdə inkişafdan asılıdır.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

2. ƏSAS MÜHASİBAT PRİNSİPLƏRİ

Hesabatların uyğunluğunun bəyanı

Bankın hazırkı maliyyə hesabatları Beynəlxalq Mühasibat Standartları Şurası tərəfindən dərc edilmiş Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartlarına (“BMHS”) və Beynəlxalq Maliyyə Standartlarına Şərhlər Komitəsi (“BMHSSK”) tərəfindən dərc edilən şərhlər əsasında hazırlanmışdır.

Daimilik prinsipi

Bu maliyyə hesabatları Bankın daimilik prinsipi əsasında fəaliyyət göstərməsini və yaxın gələcəkdə işini normal şərtlər altında davam etdirəcəyini nəzərdə tutur.

Təqdimatın digər əsasları

Bu maliyyə hesabatları əksi göstərilmədiyi hallarda Azərbaycan manatı (“AZN”) ilə təqdim edilmişdir. Bu maliyyə hesabatları, tarixi dəyər prinsiplərinə əsasən hazırlanmışdır.

Bank mühasibat sistemini Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun şəkildə təşkil edir. Bu maliyyə hesabatlarını hazırlayarkən yerli mühasibat prinsiplərinə uyğun tərtib edilmiş mühasibat sistemindən istifadə edilmiş və BMHS-na uyğunlaşdırılmaq məqsədilə hesablara düzəlişlər edilmişdir. Bu düzəlişlərə əməliyyatların iqtisadi mahiyyətini əks etdirmək üçün müəyyən təsnifləşdirilmələr, həmçinin müəyyən aktiv və öhdəliklərin, eləcə də gəlir və xərclərin maliyyə hesabatlarındakı maddələrə uyğunlaşdırılması məqsədilə edilən yenidən təsnifləşdirilmələr aiddir.

Əsas mühasibat prinsipləri üzrə xülasə aşağıda təqdim edilir:

Faiz gəlir və xərclərinin tanınması

Faiz gəlir və xərcləri effektiv faiz metodundan istifadə etməklə hesablama üsuluna əsasən qeydə alınır. Effektiv faiz metodu, maliyyə aktiv və öhdəliklərinin (eləcə də maliyyə aktivləri və öhdəlikləri qrupunun) amortizasiya edilmiş maya dəyərini hesablanmasını faiz gəlir və xərclərinin müvafiq dövrlər üzrə tanınmasını nəzərdə tutur.

Effektiv faiz dərəcəsi maliyyə alətinin təxmin edilmiş istifadə müddəti üzrə təxmin edilən gələcək ödəniləcək və ya alınacaq vəsaitləri (o cümlədən, effektiv faiz dərəcəsinin tərkib hissəsi sayılan müvafiq ödənilən və alınan haqq və komissiyalar, əməliyyat xərcləri, eləcə də digər diskont və mükafatlar) və ya müvafiq olduqda, daha qısa müddət üzrə maliyyə aktivlərinin və ya maliyyə öhdəliklərinin qalıq dəyərini dəqiq diskontlaşdıran dərəcədir.

Dəyərsizləşmə nəticəsində maliyyə aktivi hesabdan silinirsə (qismən silinirsə), belə aktivlər üzrə faiz gəliri sonradan mümkün zərərlərin qiymətləndirilməsi üçün istifadə edilmiş effektiv faiz dərəcəsi nəzərə alınmaqla gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin diskontlaşdırılması üzrə istifadə edilən faiz dərəcəsinin tətbiq edilməsi ilə tanınır.

Aktivlərin ədalətli dəyəri üzrə qazanılmış faizlər, faiz gəlirləri kimi təsnifatlaşdırılır.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Haqq və komissiya gəlir və xərclərinin tanınması

Kreditin verilməsi ilə bağlı yaranan komissiyalar, bununla əlaqədar olan birbaşa xərclərlə birlikdə təxirə salınır və kreditlər üzrə effektiv faiz dərəcəsinə dair düzəliş kimi təqdim edilir. Kredit öhdəliyinin kredit müqaviləsinə keçirilməsi mümkün olduqda kredit öhdəliyi ilə bağlı komissiyalar və bununla əlaqədar olan birbaşa xərclərlə birlikdə təxirə salınaraq yekun kredit üzrə effektiv faiz dərəcəsinə dair düzəliş kimi tanınır. Kredit öhdəliyinin kredit müqaviləsinə keçirilməsi mümkün olmadıqda kredit öhdəliyi ilə bağlı komissiyalar kredit öhdəliyinin qalıq müddəti üzrə mənfəət və zərər hesabında tanınır. Kreditin verilməsi haqqında öhdəliyinin müddəti başa çatdıqda və bu öhdəlik kredit müqaviləsi ilə əvəz olunmadıqda kredit öhdəliyi haqqı məcmu gəlir hesabında tanınır. Kredit xidmətləri üzrə haqlar, xidmətlər görülən zaman gəlir kimi tanınır. Bütün digər haqq və komissiyalar xidmətlərin göstərilməsi zamanı tanınır.

Maliyyə alətləri

Bank müqaviləyə əsasən maliyyə aləti üzrə öhdəlik daşıyan tərəfə çevrildiyi zaman maliyyə aktivini və ya öhdəliyini tanıyır. Maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin adi yolla alınması və satılması zamanı hesablaşma tarixində əməliyyat tanınır.

Maliyyə aktivləri və öhdəlikləri ilkin olaraq ədalətli dəyərlə ölçülür. İlk tanınma zamanı, maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin satın alınması və ya yerləşdirilməsi ilə bağlı bütün birbaşa əməliyyat xərcləri (mənfəət və zərər hesabına tanınan maliyyə aktiv və öhdəlikləri istisna olmaqla) müvafiq olaraq maliyyə aktivinin ədalətli dəyərindən azaldılır və ya maliyyə öhdəliyinin ədalətli dəyərinə əlavə edilir. Mənfəət və zərər hesabına tanınan maliyyə aktiv və öhdəliklərinin satın alınması və ya yerləşdirilməsi ilə bağlı birbaşa əməliyyat xərcləri dərhal mənfəət və zərər hesablarında tanınır.

Maliyyə aktivləri

Maliyyə aktivləri aşağıdakı xüsusi kateqoriyalara ayrılırlar: “mənfəət və zərər hesabına ədalətli dəyərlə tanınan” maliyyə aktivləri (MZHƏDT), “ödəniş tarixinədək saxlanılan” investisiyalar, “verilmiş kreditlər və debitor borclar” və satılabilən maliyyə aktivləri (SMA). Təsnifləşdirmə maliyyə aktivinin növündən və saxlama məqsədindən asılıdır və ilkin tanınma zamanı təyin edilir.

MZHƏDT maliyyə aktivləri

Ticarət məqsədləri ilə saxlanılan maliyyə aktivləri, “mənfəət və zərər hesabına ədalətli dəyərlə tanınan maliyyə aktivləri” kateqoriyasına aid edilir. Yaxın gələcəkdə satılması nəzərdə tutulduqda, əldə edilən maliyyə aktivləri satış məqsədləri ilə saxlanılan aktivlər kateqoriyasında təsnifləşdirilir. Törəmə maliyyə alətləri də xüsusilə nəzərdə tutulmuş alətlər və effektiv hecinq alətləri istisna olmaqla, satış məqsədləri ilə saxlanılan aktivlər kateqoriyasında təsnifləşdirilir. Satış məqsədləri ilə saxlanılan aktivlər üzrə yaranan mənfəət və zərərlər müvafiq olaraq mənfəət və zərər hesablarında tanınır.

Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar

Bu kateqoriyaya Bankın ödəniş tarixinədək saxlamaq niyyəti və imkanı olduğu təsbit edilmiş və ya müəyyən edilə bilən tarixlərdə qaytarılacaq və müəyyən edilmiş ödəmə müddəti olan sərbəst surətdə alınıb satılabilən qeyri-derivativ maliyyə aktivləri daxildir.

Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar effektiv faiz metodu istifadə edilərək dəyərsizləşmə çıxılmaqla amortizasiya edilmiş maya dəyərində ölçülür.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Verilmiş kreditlər və debitor borcları

Verilmiş kreditlər və debitor borcları, maliyyə hesabatlarının digər kateqoriyaları üzrə təsnifləşdirilən aktivlərdən fərqli olaraq sabit və ya müəyyən edilən ödənişli və fəal bazara çıxarılmayan qeyri-törəmə aktivlərdir. Bu aktivlərə vəsait qoyularkən məqsəd dərhal və ya qısa müddət ərzində onların satılması deyil və bu aktivlər nə ticarət məqsədləri ilə saxlanılan maliyyə aktivlərinə, nə də satılabilən maliyyə aktivləri kateqoriyalarına aid edilmir. Bu tip aktivlər effektiv faiz metodundan istifadə etməklə amortizasiya olunmuş maya dəyəri ilə qeydə alınır.

Kreditlərin və debitor borcların tanınmasına xitam verilməsi, onların dəyərində ehtimal edilən azalmalar yaranması, eləcə də onların köhnəlməsi nəticəsində yaranan mənfəət və zərərlər müvafiq olaraq mənfəət və zərər hesablarında tanınır.

Ədalətli dəyərin ölçülməsi

1 yanvar 2013-cü il tarixindən əvvəl tətbiq edilən qaydalar

Ədalətli dəyər ölçmə tarixində əməliyyatın həyata keçirilməsində maraqlı olan, yaxşı məlumatlandırılmış və bir birindən asılı olmayan alıcı və satıcı arasında aktivin mübadilə edilə biləcəyi məbləğ və ya nəzərdə tutulmuş öhdəlikdir.

Müvafiq olduqda, Bank həmin alət üzrə fəal bazara çıxarılmayan qiymətləri istifadə edərək alətin ədalətli dəyərini ölçür. Təyin edilmiş qiymətlər müntəzəm və tam olduqda, həmçinin bazar şəraitində baş verən bazar əməliyyatlarını faktiki və müntəzəm olaraq əks etdirdiyi halda bazar fəal hesab olunur.

Maliyyə aləti üzrə bazar fəal deyilsə, onda Bank qiymətləndirmə üsulundan istifadə etməklə ədalətli dəyəri yaradır. Seçilmiş qiymətləndirmə üsulu bazarın istehsal amillərindən maksimum istifadə edir, Banka məxsus olan ehtimallara mümkün qədər az əsaslanır, bazar iştirakçılarının qiymət təyin edərkən nəzərə aldıkları bütün amilləri birləşdirir və maliyyə alətlərinin qiymətləndirilməsi üçün qəbul edilmiş iqtisadi metodologiyaya uyğun olur.

1 yanvar 2013-cü il tarixindən sonra tətbiq edilən qaydalar

Ədalətli dəyər ölçmə tarixində əsas bazarda və ya əsas bazar olmadıqda həmin tarixdə Bankın daxil ola biləcəyi daha sərfəli bazarda bazar iştirakçıları arasında intizamlı əməliyyatda aktivini satmaq üçün qəbul edilmiş və ya öhdəliyi köçürmək üçün ödəniləcək qiymətdir. Öhdəliyin ədalətli dəyəri onun yerinə yetirilməmə riskini əks etdirir.

Mümkün olduqda, Bank fəal bazarda həmin alət üçün elan olunmuş qiymətlər üzrə alətin ədalətli dəyərini ölçür. Bazar, qiymətləndirmə məlumatlarını təmin etmək üçün aktivlər və ya öhdəliklər üzrə əməliyyatlar davamlı olaraq kifayət qədər tezlikdə və həcmdə baş verdikdə fəal hesab olunur.

Fəal bazarda təyin edilmiş qiymət olmadıqda Bank, müşahidə edilə bilən müvafiq məlumatların istifadəsini artıran və müşahidə edilə bilməyən məlumatların istifadəsini azaldan qiymətləndirmə üsullarından istifadə edir. Seçilmiş qiymətləndirmə üsulu, bazar iştirakçıları əməliyyata qiymət təyin edərkən nəzərə aldıkları bütün amilləri özündə birləşdirir.

Ədalətli dəyəri ölçülən və maliyyə hesabatlarında açıqlanmış bütün aktivlər və öhdəliklər aşağıda təsvir edilmiş və bütövlükdə ədalətli dəyərin ölçülməsi üçün mühüm olan ən aşağı səviyyədə məlumatlara əsaslanmış ədalətli dəyər iyerarxiyasında təsnifləşdirilir:

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

- Səviyyə 1 – Fəal bazarlarda oxşar aktivlər və öhdəliklər üzrə təyin edilmiş (nizamlanmamış) bazar qiymətləri;
- Səviyyə 2 – Aktiv və ya öhdəlik üçün birbaşa və ya dolayısı ilə müşahidə edilə bilən məlumatlar olan ilkin məlumatlardan istifadə edilir;
- Səviyyə 3 – Ədalətli dəyər qiymətləndirərkən aktiv və ya öhdəliklər üçün müşahidə edilən bazar məlumatlarına əsaslanmayan ilkin məlumatlar daxil olan qiymətləndirmə üsulundan istifadə edilir (müşahidə edilməyən məlumatlar).

Maliyyə hesabatlarında dövrü əsasda tanınmış aktivlər və öhdəliklər üzrə Bank hər hesabat dövrünün sonunda yenidən təyin edilmiş təsnifatla (bütövlükdə ədalətli dəyərin ölçülməsi üçün zəruri olan ən aşağı səviyyəli məlumata əsaslanmış) iyerarxiyada Səviyyələr arasında köçürmələrin olub olmamasını müəyyən edir.

Pul və pul vəsaitləri

Pul və pul vəsaitləri nağd pul, müxbir hesablarda olan və istifadəsinə məhdudiyət qoyulmayan qalıqlar, ARMB-da yerləşdirilmiş və bitmə müddəti 90 günədək olan müddətli depozitlər, eləcə də İqtisadi Əməkdaşlıq və İnkişaf Təşkilatına (“İƏİT”) üzv olan ölkələrdə yerləşən banklara verilmiş vəsaitlər daxildir. Pul vəsaitlərinin hərəkətini təyin edərkən, ARMB tərəfindən tələb edilən əmanətlər və İƏİT ölkələrindəki girov hesablar üzrə minimal məcburi ehtiyatlar, istifadəsində məhdudiyətlərin olması səbəbi ilə pul və pul vəsaitləri kateqoriyasına daxil edilmir.

Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər

Vaxtaşırı olaraq və adi fəaliyyətin gedişində Bank digər banklarda müxtəlif müddətlər üzrə əmanətlər yerləşdirir. Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər ədalətli dəyərdə tanınır. Ödəniş tarixi müəyyən olan banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər sonradan amortizasiya olunmuş maya dəyərində effektiv faiz metodundan istifadə edilərək ölçülür və dəyərsizləşmə zərər ehtiyatları çıxılmaqla tanınır. Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər ödəniş tarixi müəyyən olmadıqda təxmin edilən ödəniş tarixi əsasında amortizasiya olunmuş maya dəyərində tanınır.

Müştərilərə verilmiş kreditlər

Müştərilərə verilmiş kreditlər maliyyə hesabatlarının digər kateqoriyaları üzrə təsnifləşdirilən aktivlərdən fərqli olaraq sabit və ya müəyyən ödəniş qrafikinə malik və fəal bazara çıxarılmayan qeyri-törəmə aktivlərdir.

Bank tərəfindən verilmiş kreditlər ilk olaraq ədalətli dəyər və əməliyyat üzrə aid olduğu xərclər həcmində tanınır. Hesablanmış ədalətli dəyər kreditin ədalətli dəyərindən bərabər olmadıqda, misal üçün, kredit bazar qiymətindən aşağı dəyərlə verildikdə, hesablanmış ədalətli dəyərlə kreditin ədalətli dəyəri arasındakı fərq kreditin ilkin tanınması üzrə zərər kimi qeydə alınır və bu zərərin xüsusiyyətinə uyğun olaraq məcmu gəlir hesabatına daxil edilir.

Daha sonra, kreditlər effektiv faiz metodundan istifadə etməklə amortizasiya olunmuş maya dəyəri ilə qeydə alınır. Müştərilərə verilmiş kreditlər ehtimal edilən zərərlər üzrə bütün ehtiyatlar çıxılmaqla qeydə alınır.

Maliyyə alətlərinin yenidən təsnifləşdirilməsi

Əgər ticarət məqsədi ilə saxlanılan qeyri-derivativ maliyyə alətinin yaxın gələcəkdə satılması məqsədi aktuallığını itirirsə bu zaman belə maliyyə alətləri mənfəət və zərər hesabına ədalətli dəyərlə tanınan maliyyə aktivləri kateqoriyasından çıxarılaraq aşağıdakı kateqoriyalardan birinə yenidən daxil olunur:

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

- Əgər maliyyə aktivi verilmiş kreditlər və debitor borcları kateqoriyasının təyinatına uyğundursa bu zaman, Bankın bu aləti yaxın gələcəkdə və ya müddəti bitənədək saxlamaq niyyəti və imkanı varsa onu kreditlər və debitor borclar kateqoriyasına yenidən daxil edə bilər;
- Digər maliyyə aktivləri adətən satılabilən investisiyalar kateqoriyasına və nadir hallarda ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar kateqoriyasına daxil oluna bilər.

Əvvəlcədən satılabilən investisiyalar kateqoriyasına aid edilmiş maliyyə aləti verilmiş kreditlər və debitor borcları kateqoriyasının təyinatına uyğun gəldikdə və Bankın bu aləti yaxın gələcəkdə və ya müddəti bitənədək saxlamaq niyyəti və imkanı yarandıqda, Bank onu verilmiş kreditlər və debitor borclar kateqoriyasına yenidən daxil edə bilər.

Maliyyə alətləri yenidən təsnif olunduqda onların ədalətli dəyərindən istifadə edilir. Bu alətlərə aid daha əvvəllər mənfəət və zərər hesablarında tanınmış mənfəət və zərərlər geri qaytarılır. Maliyyə alətinin ədalətli dəyəri yenidən təsnifləşdirmə tarixində müvafiq olaraq onun yeni maya dəyərinə və ya amortizasiya olunmuş maya dəyərinə çevrilir.

Maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi

Hər bir hesabat tarixində Bank maliyyə aktivinin və ya maliyyə aktivləri qrupunun dəyərsizləşməsi halının baş verməsinin obyektiv sübutunun olub-olmamasını dəyərləndirir. Əgər maliyyə aktivinin və ya maliyyə aktivləri qrupunun dəyərsizləşməsi ehtimal edilirsə və yalnız ilkin tanınma tarixindən sonra baş vermiş bir və ya bir neçə hadisə nəticəsində dəyərsizləşmənin obyektiv sübutu yaranmışdırsa (baş vermiş “zərər hadisəsi”) və zərər hadisəsi (və ya hadisələri) bu maliyyə alətləri və ya maliyyə alətləri qrupu üzrə təxmin edilən gələcək pul vəsaitlərinin axınına təsir göstərsə və bu təsirin etibarlı şəkildə təxmin edilməsi mümkündürsə bu zaman belə maliyyə aktivləri və ya maliyyə aktivləri qrupu dəyərsizləşmiş sayılır. Dəyərsizləşmənin sübutu kimi borc götürənin və ya borc götürənlər qrupunun əhəmiyyətli maliyyə çətinlikləri ilə üzləşməsi, faiz və əsas borcların ödənilməməsi və ya ödənilməsində gecikmələrin yaranması, müştərilərin iflas etməsi və ya digər yenidən təşkilati strukturun dəyişdirilməsi və bu zaman təxmin edilən gələcək pul vəsaitlərinin azalmasına dair konkret məlumatın olması ehtimalının yaranması, məsələn borcun ödənilməməsində şəraitin və iqtisadi şərtlərin dəyişməsi halları götürülə bilər.

Ədalətli dəyərin təyin edilməsi

Hesabat tarixində aktiv bazarlarda satılan maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri onların bazar katirovkaları və ya dilerlər tərəfindən verilən qiymət katirovkalarıdır (uzun mövqelər üçün satış dəyəri, qısa mövqelər üçün isə alış dəyəri).

Aktiv bazarlarda katirovkası mövcud olmayan bütün digər maliyyə alətləri üçün ədalətli dəyər müvafiq qiymətləndirmə texnikalarının tətbiq edilməsi ilə təyin edilir. Qiymətləndirmə texnikalarına xalis cari dəyər texnikası, müşahidə edilə bilən oxşar maliyyə alətləri ilə müqayisələrin aparılması, opsiya qiymətləndirilməsi modelləri və digər müvafiq qiymətləndirmə modelləri aid edilir.

Amortizasiya olunmuş maya dəyərində tanınmış aktivlər

Maliyyə aktivlərinin və ya aktivlər qrupunun dəyərində azalma yaranması ilə bağlı rəhbərliyin əlində hər hansı bir obyektiv sübut olduğu hallarda Bank bu aktivlər üzrə itkiləri qarşılamaq məqsədilə ehtiyat yaradır. Ehtimal edilən itkilər, gələcəkdə zəmanət və alınan girovlar da daxil olmaqla, amortizasiya olunmuş ilkin dəyərində ölçülən aktivlər üzrə gələcəkdə əldə edilə biləcək pul vəsaitlərinin, effektiv faiz dərəcəsiindən istifadə edilərək diskont edilməsi nəticəsində yaranmış dəyərlə bu aktivlərin qalıq dəyəri arasındakı fərq kimi hesablanır.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Daha sonrakı dövrdə dəyərsizləşmə zərərinin azalması və bu azalmanın obyektiv olaraq dəyərsizləşmə zərərinin tanınmasından sonra baş vermiş hadisəyə aid edilməsi, məsələn bərpa olunma halları, istisna olmaqla belə dəyərsizləşmə zərərləri geri qaytarılmır. Dəyərsizləşmə zərərinin qaytarılması halında gələcək dövrdə ehtiyat hesabına düzəliş verilir.

İlkin dəyər ilə ölçülən maliyyə aktivləri üçün isə ehtimal edilən itkilər, bu aktivlərdən gələcəkdə əldə edilə biləcək pul vəsaitlərinin bu tip aktivlər üzrə mövcud bazar faiz dərəcəsi ilə istifadə edərək diskont edilməsi nəticəsində yaranmış dəyərlə bu aktivlərin qalıq dəyəri arasındakı fərq kimi hesablanır. Bu tip ehtiyatlar yaradıldıqdan sonra geri qaytarılmır.

Satılabilən maliyyə aktivləri

Hər bir hesabat tarixində Bank satılabilən maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi halının baş verməsinin obyektiv sübutunun olub olmamasını dəyərləndirir.

Satılabilən investisiya qiymətli kağızları kimi təsnifləşdirilən kapital investisiyaları üçün obyektiv sübut olaraq onun ədalətli dəyərinin əhəmiyyətli dərəcədə və ya uzun müddət ərzində qalıq dəyərindən aşağı olması göstərilə bilər. Dəyərsizləşmə halı yarandıqda, ilkin satınalma dəyəri ilə cari ədalətli dəyər arasındakı fərqdən daha əvvəl bu investisiya üzrə mənfəət və zərər hesabında tanınmış dəyərsizləşmə zərərləri çıxıldıqdan sonra yaranan yekun zərər rəqəmi məcmu gəlir hesabından mənfəət və zərər hesabına transfer edilir. Kapital investisiyaları üzrə dəyərsizləşmə zərərləri mənfəət və zərər hesabı vasitəsilə geri qaytarılmır və dəyərsizləşmə tanındıqdan sonra onların ədalətli dəyərində baş verən yüksəlmələr məcmu gəlir hesabında tanınır.

Satılabilən investisiya qiymətli kağızları kimi təsnifləşdirilən borc alətləri üzrə isə dəyərsizləşmə kriteriyaları amortizasiya olunmuş maya dəyərində tanınan maliyyə aktivlərində olduğu kimidir. Dəyərsizləşmənin məbləğini hesablamaq üçün gələcək faiz gəlirləri azaldılmış qalıq dəyərində əsaslanır və gələcək pul axınlarını diskont etmək üçün istifadə edilən faiz dərəcəsi ilə hesablanır. Faiz gəliri mənfəət və zərər hesablarında tanınır. Əgər növbəti ildə borc alətinin ədalətli dəyəri yüksəlsə və bu yüksəlmənin dəyərsizləşmə zərərinin tanınmasından sonra baş verməsinə dair obyektiv sübut mövcuddursa bu zaman əvvəlcədən tanınan dəyərsizləşmə zərəri mənfəət və zərər hesablarından geri qaytarılır.

Kreditlərin restrukturizasiyası

Mümkün olduğu hallarda Bank girovu reallaşdırmadan öncə kreditin prolonqasiya edilməsinə səy göstərir. Belə sözlərə ödəmə şərtlərinin dəyişdirilməsi və ya yeni kredit sazişinin imzalanması daxildir.

Şərtlər yenidən razılaşdırıldıqdan sonra belə kreditlər artıq gecikmiş sayılmır. Rəhbərlik daimi olaraq, prolonqasiya edilmiş kreditləri təhlil edərək onlar üzrə bütün şərtlərin yerinə yetirilməsini və gələcək ödənişlərin icra olunmasının ehtimalını təhlil edir. Belə kreditlər, fərdi olaraq və ya kollektiv şəkildə dəyərsizləşmə ehtimallarının mövcudluğunun yoxlanılması məqsədi ilə kreditin ilkin və ya cari effektiv faiz dərəcəsi ilə istifadə edilərək təhlil edilir.

Verilmiş kreditlərin və avansların silinməsi

Verilmiş kreditlər və avanslar qaytarılması mümkün olmadıqda dəyərsizləşmə üzrə yaradılmış olan ehtiyatların hesabına silinirlər. Verilmiş kreditlər və avanslar rəhbərliyin krediti qaytarmaq üçün bütün cəhdlərindən və mövcud olan bütün girovların satılmasında sonra Banka olan borcun qaytarılması mümkün olmadıqda silinir. Növbəti dövrlərdə əvvəlcədən silinmiş kreditlər üzrə əldə edilən vəsaitlər həmin dövrlərdə maliyyə aktivləri üzrə ayrılan ehtiyatlarla əvəzləşdirilir və mənfəət və zərər hesablarında tanınır.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALIYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Maliyyə aktivlərin uçotunun xitamı

Bank maliyyə aktivini müqaviləsi üzrə pul vəsaitlərinin alınması hüququnun başa çatması və ya maliyyə aktivini, eləcə də sahiblik hüququ ilə bağlı bütün əhəmiyyətli risk və mükafatların digər tərəfə ötürülməsi halında maliyyə aktivinin tanınmasına xitam verir. Bank sahiblik hüququ ilə bağlı bütün əhəmiyyətli risk və mükafatların digər tərəfə ötürüldükdə belə transfer edilmiş aktiv üzərində nəzarəti saxlayırsa, bu zaman saxlanılmış maraqlar aktiv kimi tanınır və müvafiq şəraitdə Bankın ödənilməsi ehtimal edilən məbləğlər də müvafiq olaraq öhdəlik kimi tanınır. Əgər Bank transfer edilən maliyyə aktivinin sahiblik hüququ ilə bağlı bütün əhəmiyyətli risk və mükafatları özündə saxlayırsa, bu zaman aktivin tanınması davam edir və əlavə olaraq girov qoyularaq götürülmüş vəsaitlər də borc məbləği kimi maliyyə vəziyyəti hesabatında əks etdirilir.

Maliyyə aktivini maliyyə vəziyyəti hesabından tam şəkildə çıxarıldıqda, aktivin qalıq dəyəri ilə onun transferindən alınan və ya alınması nəzərdə tutulan məbləğlərin cəmi arasındakı fərq, məcmu gəlir hesabında xitam anıadək tanınmış və kapital hesablarında uçotu aparılan mənfəət və zərər məbləğləri dərhal mənfəət və zərər hesablarında tanınır.

Maliyyə aktivini maliyyə vəziyyəti hesabından qismən çıxarıldıqda (məsələn, Bankın transfer edilmiş aktivin bir hissəsini geri almaq seçimi olduqda və ya bu aktiv üzrə sahiblik hüququ ilə bağlı bütün əhəmiyyətli risk və mükafatların digər tərəfə ötürülərək yalnız cüzi bir hissənin saxlanması və bunun nəticəsində nəzarətin Bankda qalması halları), Bank aktivin qalıq dəyərini cari iştirak ilə bağlı tanınması davam edən qism və transfer edilən hissələrin nisbi ədalətli dəyərinə görə təyin edilmiş və maliyyə vəziyyəti hesabatında tanınmayan qismdən ibarət iki hissəyə ayırır. Aktivin tanınmasına xitam verilmiş qisminə aid edilən qalıq dəyəri ilə onun transferindən alınan məbləğlərin cəmi arasındakı fərq, məcmu gəlir hesabında xitam anıadək tanınmış mənfəət və zərər məbləğləri dərhal mənfəət və zərər hesablarında tanınır. Məcmu gəlir hesabında tanınmış mənfəət və zərər məbləğlərini, aktivin tanınmasına xitam verilən qismi ilə tanınması davam edən qismi arasında bölərkən bu qismlərin ədalətli dəyərlərinin nisbətləri əsas götürülür.

Maliyyə öhdəlikləri və kapital alətləri

Borc və kapital alətləri müqavilə şərtlərindən, eləcə də təyinatından asılı olaraq maliyyə öhdəlikləri və ya kapital kimi təsnifləşdirilirlər.

Kapital alətləri

Bütün öhdəliklər ödəndikdən sonra xalis aktivlərdə sahiblik hüququna dəlalət edən istənilən müqavilə kapital aləti sayılır. Bank tərəfindən yerləşdirilən kapital alətləri, müvafiq yerləşdirmə xərcləri çıxıldıqdan sonra müvafiq vəsaitlərin daxil olması zamanı maliyyə hesabatlarında tanınır.

Maliyyə öhdəlikləri

Maliyyə öhdəlikləri, “MZHƏD” maliyyə öhdəlikləri və “digər maliyyə öhdəlikləri” olmaqla iki hissəyə ayrılır.

MZHƏD

Maliyyə öhdəlikləri ticarət məqsədləri ilə saxlandıqda və ya xüsusi olaraq MZHƏD şəklində nəzərdə tutulduqda MZHƏD maliyyə öhdəlikləri kateqoriyasına aid edirlər.

MZHƏD maliyyə öhdəlikləri ədalətli dəyərle təqdim edilir və yenidən ölçülmə zamanı yaranan mənfəət və zərər məbləğləri müvafiq olaraq mənfəət və zərər hesablarında tanınır. Mənfəət və zərər hesabında tanınan xalis mənfəət və ya zərəmə maliyyə öhdəliyi üzrə ödənilən bütün faizlər daxildir və bu məbləğ məcmu gəlir hesabatında “digər gəlirlər/(xərclər)” bəndində öz əksini tapır.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Digər maliyyə öhdəlikləri

Digər maliyyə öhdəlikləri ilkin olaraq bütün əməliyyat xərcləri çıxıldıqdan sonra ədalətli dəyər ilə ölçülür.

Digər maliyyə öhdəlikləri növbəti dövrlərdə effektiv faiz dərəcəsi metodundan istifadə olunmaqla amortizasiya edilmiş maya dəyərində ölçülür və faiz xərcləri effektiv gəlir kriteriyasına əsaslanaraq tanınır.

Effektiv faiz dərəcəsi metodu, maliyyə öhdəliyinin amortizasiya olunmuş maya dəyərini hesablanması və faiz xərci məbləğinin müvafiq dövrlər üzrə paylaşdırılmasını nəzərdə tutur. Bu metod maliyyə öhdəliyinin nəzərdə tutulan istifadə müddəti üzrə təxmin edilən gələcək ödəniləcək vəsaitləri və ya müvafiq olduqda, daha qısa müddət üzrə maliyyə öhdəliyinin qalıq dəyərini dəqiq diskontlaşdırır dərəcədir.

Banklara dövlətə və digər maliyyə institutlarına ödəniləcək vəsaitlər

Banklara ödəniləcək vəsaitlər, qarşı tərəflərin pul və ya digər bənzər aktivlərin Banka ötürülməsi zamanı tanınır. Qeyri-törəmə öhdəliklər amortizasiya olunmuş maya dəyəri ilə ölçülür. Əgər Bank öz borcunu satın alırsa, bu öhdəlik maliyyə vəziyyəti hesabatından silinir və ödənilən vəsaitlə öhdəliyin qalıq dəyəri arasında olan fərq mənfəət və zərər hesablarında müvafiq olaraq öhdəliklərin vaxtından tez icra edilməsinin nəticəsi kimi təqdim edilir.

Müştəri hesabları

Müştəri hesabları fərdi müştərilərin, dövlət və özəl müəssisələrinin vəsaitlərini təmsil edir və bu hesablar maliyyə vəziyyəti hesabatında amortizasiya olunmuş ilkin dəyər ilə tanınır.

Maliyyə zəmanəti müqavilələri

Təqdim edən tərəfin, əvvəlcədən razılaşdırılmış kreditorun müvafiq kredit sazişinin şərtlərinə uyğun olaraq borcunu ödəyə bilməməsi nəticəsində qarşı tərəfin məruz qaldığı zərərləri qarşılamaq məqsədi ilə qarşı tərəfə edəcəyi ödənişləri nəzərdə tutan müqaviləyə maliyyə zəmanəti müqaviləsi deyilir.

Bank tərəfindən təqdim edilən maliyyə zəmanəti müqavilələri ilkin olaraq ədalətli dəyərində tanınır və növbəti dövrlərdə, əgər əvvəlcədən xüsusilə MZHƏD şəklində planlaşdırılmayıbsa, aşağıda göstərilənlərdən hansı daha yüksək olarsa o məbləğdə ölçülür:

- BMUS 37 “Ehtiyatlar, Şərti Öhdəliklər və Şərti Aktivlər” standartının tələblərinə uyğun olaraq müqavilə öhdəliyinin məbləği; və ya
- Gəlirlərin tanınması siyasətinə müvafiq şəkildə ilkin olaraq tanınmış məbləğ çıxılırsın hər hansı məcmu amortizasiya məbləği.

Maliyyə öhdəliklərinin tanınmasına xitam verilməsi

Maliyyə öhdəliyinə yalnız bu öhdəliyin silinməsi, ləğv edilməsi və ya müddətinin başa çatması hallarında xitam verilir. Tanınmasına xitam verilmiş maliyyə öhdəliyinin qalıq dəyəri ilə ödənilmiş və ya ödəniləcək məbləğlərin cəmi arasındakı fərq dərhal mənfəət və zərər hesablarında tanınır.

Maliyyə aktiv və öhdəliklərin əvəzləşdirilməsi

Maliyyə aktivləri və öhdəlikləri yalnız aktiv və öhdəliklərin əvəzləşdirilməsi üçün müəyyən edilmiş hüquq olduqda və ya eləcə də müqavilə üzrə əvəzləşdirməni aparmaq və ya eyni zamanda aktivləri realizasiya edərək öhdəliyi ödəmək niyyəti mövcud olduğu hallarda həyata keçirilə bilər. Maliyyə aktivlərinin müvəqqəti olaraq qarşı tərəfə transfer edilməsi zamanı bu maliyyə aktivləri qarşı tərəfin öhdəliyi ilə əvəzləşdirilmir.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Əməliyyat lizinqləri

Əməliyyat lizinqi üzrə icarə ödənişləri icarə müddəti ərzində düz xətt üsulu ilə xərc kimi tanınır. Əgər hər hansı digər sistematik üsul istifadəçinin aktivdən əldə etdiyi səmərənin zaman sxemini daha aydın şəkildə təqdim etmək imkanını verirsə, onda həmin digər üsul istifadə olunmalıdır. Əməliyyat icarələri zamanı yaranan şərti icarə ödənişləri öhdəlik daşdığı dövrdə xərc kimi tanınır.

İcarə stimulları əməliyyat icarələrinə daxil olmaq üçün alındığı təqdirdə, belə stimullar öhdəlik kimi tanınır. Stimulların məcmu səmərəsi düz xətt üsulu ilə icarə ödənişinin azalması kimi tanınır. Əgər hər hansı digər sistematik üsul istifadəçinin aktivdən əldə etdiyi səmərənin zaman sxemini daha aydın şəkildə təqdim etmək imkanını verirsə, onda həmin digər üsul istifadə olunmalıdır.

Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər

Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər, yığılmış amortizasiya və ehtimal edilən dəyər azalmaları üzrə ehtiyatlar çıxılmaqla tarixi dəyəri ilə tanınır.

Tikilməkdə olan və xidmətə verilməmiş aktivlər üzrə köhnəlmə və amortizasiyanın hesablanması bu tip aktivlərin xidmət üçün yararlı olduğu tarixdən etibarən hesablanmağa başlayır.

Köhnəlmə, əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin qalıq dəyərində onların faydalı iqtisadi ömrü nəzərə alınmaqla hesablanmış dərəcələrdən istifadə etməklə tətbiq edilir. Faydalı iqtisadi ömür təxminləri, qalıq dəyərləri və köhnəlmə/amortizasiya metodları hər bir hesabat tarixində yenidən təhlil edilir və təxminlərdə olan dəyişikliklərin təsiri prospektiv olaraq aşağıdakı dərəcələrdə tətbiq edilir:

Binalar	5%
Mebel və qurğular	20%
Kompüter və avadanlıqlar	20%
Nəqliyyat vasitələri	25%
Digər əsas aktivlər	20%
Qeyri-maddi aktivlər	10%

Təmir və saxlama xərcləri baş verdiyi zaman tanınır və kapitalizasiya kriteriyalarına uyğun gəlməsi halları istisna olmaqla mənfəət və zərər hesablarında əməliyyat xərcləri kimi tanınır.

Ayrıca satın alınmış və müəyyən faydalı ömrü olan qeyri-maddi aktivlər yığılmış amortizasiya və ehtimal edilən dəyər azalmaları üzrə ehtiyatlar çıxılmaqla tarixi dəyəri ilə tanınır. Amortizasiya qeyri-maddi aktivlərin təxmin edilən faydalı ömrü ərzində düz xətt metodu ilə hesablanır. Faydalı ömür təxminləri və amortizasiya metodları hər bir hesabat tarixində yenidən təhlil edilir və təxminlərdə olan dəyişikliklərin təsiri prospektiv olaraq tətbiq edilir. Ayrıca satın alınmış və qeyri-müəyyən faydalı ömrü olan qeyri-maddi aktivlər isə maya dəyərindən dəyərsizləşmə zərərlerinin məbləği çıxıldıqdan sonra alınan məbləğdə tanınır.

Hər bir hesabat dövrünün sonunda Bank öz əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərini dəyərsizləşmə zərərlerinin baş verməsini təyin etmək məqsədi ilə təhlil edir. Əgər belə hal mövcud olarsa bu aktiv üzrə əldə edilməsi mümkün olan məbləğ təyin edilir və dəyərsizləşmə zərərinin məbləği (əgər varsa) hesablanır. Fərdi aktiv üzrə əldə edilməsi mümkün olan məbləğin təyin edilməsi mümkün olmadıqda Bank aktivin aid olduğu nağd pul əmələ gətirən biznes vahidlərinin qalıq dəyərini təhlil edir.

Əgər aktiv (və ya aktivin aid olduğu nağd pul əmələ gətirən biznes vahidi) üzrə əldə edilməsi mümkün olan məbləğ aktivin (və ya aktivin aid olduğu nağd pul əmələ gətirən biznes vahidinin) qalıq dəyərindən azdırsa onun qalıq dəyəri qaytarılması mümkün olan məbləğə qədər azaldılır. Dəyərsizləşmə zərəri birbaşa mənfəət və zərər hesablarında qeyd olunur.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Dəyərsizləşmə zərərlərinə səbəb olan hallar növbəti dövrlərdə aradan qalxdıqda aktivin (və ya aktivin aid olduğu nağd pul əmələ gətirən biznes vahidinin) qalıq dəyəri yenidən təyin edilmiş məbləğə qədər artırılır amma yeni təyin edilmiş qalıq dəyəri aktivin (və ya aktivin aid olduğu nağd pul əmələ gətirən biznes vahidinin) keçmiş dövrlərdə dəyərsizləşmə itkilərinin tanınmasından öncə mövcud olan qalıq dəyərindən daha çox ola bilməz. Dəyərsizləşmə zərərlərinin geri qaytarılması dərhal mənfəət və zərər hesablarında tanınır.

Silindikdə, satıldıqda və ya istifadəsinin davam etdirilməsi zamanı gələcəkdə iqtisadi faydanın əldə edilməsi təxmin edilmədikdə əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin tanınmasına xitam verilir. Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin tanınmasına xitam verilməsi nəticəsində yaranan mənfəət və zərərlər satış nəticəsində əldə edilən vəsaitlərlə aktivin qalıq dəyəri arasında olan fərq kimi hesablanır və dərhal mənfəət və zərər hesablarında tanınır.

Vergi qanunvericiliyi

Vergi xərcləri cari və təxirə salınmış vergi xərclərinin cəmindən ibarətdir.

Cari vergi xərci hesabat dövrü ərzində yaranmış vergi mənfəəti əsasında hesablanır. Məcmu gəlir hesabatındakı bəzi gəlir və xərclərin digər dövrlərdə vergi bazasına aid ediləcəyinə və bəzi maddələrin heç bir vaxt vergi bazasını hesablayarkən istifadə edilməyəcəyinə görə vergi mənfəəti maliyyə hesabatlarındakı mənfəətdən fərqlənir. Bankın cari mənfəət vergisi xərci, hesabat dövründə qüvvədə olan vergi dərəcələrindən istifadə etməklə hesablanır.

Təxirə salınmış vergi isə aktiv və öhdəliklərin mühasibat uçotuna uyğun qalıq dəyərləri ilə onların vergiyə uyğun qalıq dəyərləri arasındakı fərqlərdən yaranan və gələcəkdə ödəniləcək və ya geri alınacaq məbləğlərin əsasında hesablanır və bu zaman balans öhdəliyi üsulundan istifadə edilir. Təxirə salınmış vergi öhdəliyi ümumiyyətlə bütün vergi bazasını artıran maddələr üçün hesablanır, təxirə salınmış vergi aktivini isə bu aktivdən gələcəkdə istifadə etmək üçün kifayət qədər mənfəətin olması təxmini nəzərə alınaraq tanınır. Müvəqqəti fərqlərin mühasibat mənfəətinə və vergi mənfəətinə təsir göstərməyən digər aktiv və öhdəliklərin ilkin tanınması zamanı yarandığı hallarda (biznes kombinasiyaları istisna olmaqla), belə vergi aktiv və öhdəlikləri tanınmır.

Təxirə salınmış vergi aktivinin qalıq dəyəri hesabat tarixində nəzərdən keçirilir və əgər gələcəkdəki mənfəət əldə edilməsi ilə bağlı təxminlər bu aktivini reallaşdırmağa imkan vermirsə bu vergi aktivinin dəyəri tam və ya qismən bu təxminlərə uyğunlaşdırılmaq üçün azaldılır.

Təxirə salınmış vergini hesablayarkən vergi aktivinin reallaşdırılması və ya öhdəliyin ödənilməsi zamanı qüvvədə olan vergi dərəcəsindən istifadə edilməlidir. Birbaşa səhmdar kapitalına təsir edən əməliyyatlar istisna olmaqla, təxirə salınmış vergi xərci və ya gəliri birbaşa məcmu gəlir hesabında əks etdirilir. Səhmdar kapitalına təsir edən əməliyyatlarla bağlı təxirə salınmış vergilər də səhmdar kapitalında öz əksini tapır.

Aşağıdakı hallarda təxirə salınmış vergi aktivini və vergi öhdəliyi əvəzləşdirilərək xalis şəkildə təqdim edilə bilər:

- Bankın cari mənfəət vergisi aktivini mənfəət vergisi öhdəliyi ilə əvəzləşdirmək üçün qanuni və icrası mümkün olan hüququ mövcud olduqda; və
- Təxirə salınmış aktiv və öhdəliklər bir vergi orqanı tərəfindən qoyulan məbləğlərə aid edilsin və bu vergilər üzrə öhdəlik eyni müəssisəyə məxsus olsun.

Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən bankların fəaliyyəti nəticəsində digər vergilər də yaranır. Bu vergilər əməliyyat xərclərinin bir hissəsi kimi tanınır və məcmu gəlir hesabatına daxil edilir.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Ehtiyatlar

Ehtiyatlar, Bank keçmiş hadisələr nəticəsində cari hüquqi və ya əsaslanmış öhdəliyə malik olduqda, öhdəliyin yerinə yetirilməsi üçün iqtisadi səmərə yaradan ehtiyatların azalma ehtimalı olduqda və öhdəlik məbləği etibarlı şəkildə qiymətləndirildikdə uçota alınır.

Ehtiyat kimi tanınan məbləğ hesabat dövrünün sonunda müvafiq risklər və qeyri-müəyyənliklər də nəzərə alınmaqla cari öhdəliyi yerinə yetirmək üçün tələb olunan məbləğin təxmini göstəricisidir. Ehtiyatı hesablayarkən cari öhdəliyi yerinə yetirmək üçün tələb olunan pul vəsaitlərinin təxminindən istifadə edilirsə, ehtiyatın qalığı dəyəri bu pul vəsaitlərinin cari dövrə olan diskontlaşdırılmış dəyərini cəminə bərabərdir (pulun vaxt dəyərinin əhəmiyyət kəsb etdiyi hallarda).

Ehtiyatın qarşılınması üçün tələb edilən iqtisadi faydaların tam və ya qismən üçüncü şəxslərin hesabına geri qaytarılması gözlənilirsə, debitor borc aktiv kimi yalnız o halda tanınır ki, üçüncü tərəfin kompensasiya ödəməsi ehtimalı var və bu məbləğ etibarlı şəkildə təxmin edilə bilər.

Təqaüd və digər mükafatlar üzrə öhdəliklər

Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyinin tələblərinə uyğun olaraq, Bank işçilərin əmək haqlarından təqaüd ayırmaları tutur və onları dövlət sosial müdafiə fonduna köçürür. Bu cür ayırmaları hesablayarkən təqaüd sisteminin göstərişlərinə müvafiq olaraq işəgötürənlər tərəfindən cari ödənişlərin hesablanması zamanı işçi heyəti üzrə nəzərdə tutulan ümumi xərclərin müəyyən nisbəti götürülür. Belə xərclər müvafiq əmək haqlarının alındığı dövrlərə aid edilir. Təqaüdə çıxdıqda təqaüdlə bağlı bütün ödənişlər dövlət sosial müdafiə fondu tərəfindən yerinə yetirilir. Bank Azərbaycan Respublikasının dövlət sosial müdafiə fondu tərəfindən nəzərdə tutulmuş təqaüd proqramından başqa hər hansı bir digər təqaüd proqramlarında iştirak etmir. Bundan əlavə, Bankda hesablanması tələb olunan pensiya müavinətləri və ya kompensasiya edilən digər mühüm müavinətlər mövcud deyildir.

Şərti aktivlər və öhdəliklər

Şərti öhdəliklər maliyyə vəziyyəti hesabatında tanınmır amma bu öhdəliklərlə bağlı pul vəsaitlərinin ödənilməsinin ehtimalı çox az olduğu hallar istisna olmaqla qalan hallarda hesabatlarda açıqlamalar verilir. Şərti aktivlər maliyyə vəziyyəti hesabatında tanınmır amma belə aktivlərlə bağlı iqtisadi mənfəətlərin alınması ehtimalı çox az olduğu hallar istisna olmaqla qalan hallarda hesabatlarda açıqlamalar verilir.

Nizamnamə kapitalı

Adi səhmlər kapital bölümündə təsnifləşdirilir. Adi səhmlərin yerləşdirilməsi ilə əlaqədar olan birbaşa əlavə xərclər bütün vergi təsirləri istisna olmaqla kapitalın azaldılması kimi uçota alınır. Adi səhmlər üzrə ödənilən dividendlər kapital bölümündə elan olunduğu dövrdə azalma kimi təqdim edilir. Hesabat tarixindən sonra elan edilmiş dividendlər 10 sayılı Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartına “Hesabat tarixindən sonra baş vermiş hadisələr” (“BMUS 10”) standartına müvafiq olaraq maliyyə hesabatlarında açıqlanır.

Xarici valyuta əməliyyatları

Bankın əməliyyat valyutası onun fəaliyyət göstərdiyi iqtisadi mühitin valyutası olan Azərbaycan Manatıdır.

Xarici valyutada olan monetar aktiv və öhdəliklər, hesabat tarixində mövcud olan ARMB-nın valyuta məzənnəsinə uyğun olaraq Azərbaycan Manatına çevrilir. Xarici valyutada aparılan əməliyyatlar isə əməliyyat tarixinə mövcud olan valyuta məzənnəsinə uyğun olaraq manat ekvivalentinə çevrilir. Bu çevrilmələr zamanı yaranan gəlir və xərclər mənfəət və zərər hesablarında xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə xalis gəlirlər/(zərərlər) sətrində göstərilir.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Xarici valyuta məzənnələri

Maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı Bank tərəfindən istifadə edilən hesabat tarixinə valyuta məzənnələri aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2013-cü il	31 dekabr 2012-ci il
ABŞ dolları/AZN	0.7845	0.7850
Avro/AZN	1.0780	1.0377

Əməliyyat seqmentləri

Əməliyyat seqmentləri, resursları seqmentlər üzrə yerləşdirmək və onların fəaliyyətini qiymətləndirmək məqsədilə, əməliyyatlar üzrə qərar qəbul etmək səlahiyyəti olan rəhbər işçi tərəfindən təhlil edilən Bankın komponentləri haqqında daxili hesabatlar əsasında təyin edilir. Bankın seqment üzrə hesabatı aşağıda göstərilən əməliyyat seqmentlərinə əsaslanır: Fərdi bankçılıq (əsasən fərdi müştərilərdən əmanətlərin alınması və istehlak kreditlərin verilməsi, overdraft, kredit kartları və pul köçürmələri vasitələri) və Korporativ bankçılıq (əsasən korporativ və kommərsiya müştərilərinə kredit və digər kredit vasitələrinin verilməsi, əmanət və cari hesablar üzrə xidmətlərin göstərilməsi).

Bank hesabat seqmentləri üzrə məlumatı BMHS-na müvafiq olaraq dəyərləndirir. Hesabat seqmentləri üzrə məlumat aşağıda göstərilən kəmiyyət göstəricilərinin hər biri ilə müvafiq olmalıdır:

- Onun xarici müştərilər və seqmentdaxili satışlar və ya köçürmələr üzrə təqdim edilən gəliri bütün əməliyyat seqmentləri üzrə ümumi gəlirin, daxili və xarici, 10% və ya artıq olduqda; və ya
- Onun təqdim olunan mənfəət və zərərinin modul dəyəri (i) zərər üzrə hesabat verməyən bütün əməliyyat seqmentlərinin toplanmış mənfəətlərinin və (ii) zərər üzrə hesabat verən bütün əməliyyat seqmentlərinin toplanmış zərərlərinin modul dəyərinin 10% və ya artıq olduqda; və ya
- Onun aktivləri bütün əməliyyat seqmentlərinin toplanmış aktivlərinin 10% və ya artıq olduqda.

Əgər seqmentlər üzrə təqdim edilmiş ümumi xarici gəlir müəssisə gəlirinin 75%-dən azdırsa, Bank gəlirlərinin ən azı 75%-nin hesabat seqmentlərinə daxil olanadək, əlavə seqmentləri hesabat seqmentləri kimi təqdim edir (hətta onlar yuxarıda göstərilən kəmiyyət göstəricilərinə müvafiq olmadığı hallarda).

Mühüm mühasibat təxminləri və təxmin edilən qeyri-müəyyənliklərin əsas mənbələri

Bankın maliyyə hesabatlarının hazırlanması hesabat tarixinə təqdim edilən aktiv və öhdəliklərin məbləğlərinə təsir göstərə biləcək və başa çatmış müddət ərzində gəlir və xərclərin təqdim edilmiş məbləğləri üzrə rəhbərlikdən təxminlərin və mülahizələrin verməsini tələb edir. Rəhbərlik mütəmadi olaraq öz təxminlərini və mülahizələrini təhlil edir. Rəhbərlik təxminlərini və mülahizələrini tarixi təcrübəyə və müəyyən şərtlər çərçivəsində məntiqli hesab edilən digər faktlara əsaslandırır. Müxtəlif şəraitlərdə və vəziyyətlərdə faktiki nəticələr bu təxminlərdən fərqlənə bilər. Aşağıda göstərilən təxminlər və mülahizələr Bankın maliyyə vəziyyətinin təsvir edilməsi üçün zəruri hesab edilir.

Dəyərsizləşmə üzrə zərər ehtiyatları

Dəyərsizləşmə üzrə qiymətləndirilmənin aparılması üçün Bank verilmiş kreditlərin mütəmadi olaraq təhlilini keçirir. Bankın dəyərsizləşmə üzrə zərər ehtiyatları yaratması onun kreditlər və alınacaq vəsaitlər portfelində yarana biləcək dəyərsizləşmə ehtiyatlarının tanınması məqsədi daşıyır. Bank rəhbərliyi hesab edir ki, ehtiyatlarla bağlı təxminlər ən əsas subyektivlik daşıyan məqamdır, çünki: (i) gələcəkdəki itkilərin faizi və şübhəli kreditlər üzrə yarana biləcək itkilərin ölçülməsi üzrə edilən ehtimallar müxtəlif dövrlər arasında dəyişir, hesabat tarixində isə bu ehtimallar yalnız cari təcrübəyə əsaslanır, və (ii) Bankın təxmin etdiyi itkilərlə faktiki itkilər arasında əhəmiyyətli fərqlər yaranarsa, bu fərqlər Bankın gələcəkdəki fəaliyyətinin yekunlarına, eləcə də maliyyə vəziyyətinə təsir göstərə bilər.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALIYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Borcalanın maliyyə çətinlikləri olduqda və eyni borcalana aid az tarixi məlumat mənbələri əldə etdiyi hallarda dəyərsizləşmə zərərinin məbləğini təxmin etmək üçün Bankın rəhbərliyi mülahizələrdən istifadə edir. Eləcə də, Bank əvvəlki təqdimat əsasında gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətində dəyişiklikləri, müştərilərin əvvəlki davranışını, qrup daxilində borcalanın ödəniş qabiliyyətində mənfə dəyişikliklər haqqında ümumi məlumatı və qrup daxilində aktivlər üzrə öhdəliklərin yerinə yetirilməməsi ilə əlaqədar olan ölkə miqyaslı və yerli iqtisadi şərtlərə dair təxminlər edir.

Rəhbərlik kredit riski daşıyan aktivlər üzrə tarixi zərər təcrübəsinə və kreditlər qrupunda dəyərsizləşmə üzrə eyni olan obyektiv sübutlara əsaslanan təxminlərdən istifadə edir. Tarixi məlumatda cari şərait əks olunmadığından, yeni kreditlər qrupuna dair müşahidə olunan məlumata düzəlişlər etmək üçün Bank rəhbərliyi mülahizələrdən istifadə edir.

Maliyyə hesabatlarında maliyyə aktivləri üzrə dəyərsizləşmə ehtiyatları, mövcud iqtisadi və siyasi şərtlər əsasında təyin edilmişdir. Ölkədə baş verə biləcək hadisələri və bu şəraitin maliyyə aktivləri üzrə gələcək dövrlərdə dəyərsizləşmə ehtiyatlarının uyğunluğuna edəcəyi təsirlə bağlı Bank qabaqcadan xəbər vermək iqtidarında deyil.

31 dekabr 2013 və 2012-ci illər tarixlərinə müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə yaradılan dəyərsizləşmə ehtiyatının qalıq dəyəri müvafiq olaraq 2,433,754 AZN və 2,878,115 AZN təşkil etmişdir.

31 dekabr 2013 və 2012-ci illər tarixlərinə Banklara və digər maliyyə qurumlarına ödəniləcək vəsaitlər üzrə yaradılan dəyərsizləşmə ehtiyatının qalıq dəyəri müvafiq olaraq 1,188,375 AZN və 1,188,750 AZN təşkil etmişdir.

Maliyyə alətlərinin qiymətləndirilməsi

Mənfəət və zərər vasitəsi ilə ədalətli dəyərində tanınan maliyyə alətləri və bütün derivativlər ədalətli dəyərdə əks etdirilir. Belə maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri, məcburi və ya likvidasiya satış dəyərindən fərqli olan, bu alətin könüllü tərəflər arasında cari əməliyyatda dəyişdirilməsi təxmin edilən məbləğdir. Əgər belə alət üzrə bazar dəyəri mövcuddursa, ədalətli dəyər bu bazar dəyərində əsaslanaraq hesablanır. Bazarda müşahidə olunan qiymətləndirmə parametrləri mövcud olmayanda və ya müşahidə olunan bazar qiymətlərindən çıxarılması mümkün olmadıqda, ədalətli dəyər qəbul edilmiş maliyyə nəzəriyyələrinə əsaslanan riyazi üsullardan istifadə edərək hər bir alət və qiymət modeli üçün müvafiq müşahidə olunan bazar məlumatının təhlilindən çıxarılır. Qiymət modelləri qiymətli kağızların müqavilə şərtlərini eləcə də faiz dərəcələri, daimilik, valyuta dəyişmə məzənnələri və qarşı tərəfin kredit dərəcələri kimi bazar əsaslı qiymətləndirmə parametrlərini nəzərə alır.

Bazar dəyərində əsaslanan qiymətləndirmə parametrlərinin birbaşa müşahidə oluna bilmədiyi hallarda, bazarın bu aləti necə qiymətləndirilməsinə dair məntiqli təsirini təyin etmək məqsədilə rəhbərlik onun ən dəqiq təxminlərinə dair mülahizələr verir. Bu mülahizələrin formalaşmasında, etibarlı müşahidə olunan məlumat, tarixi məlumat və ekstrapolasiya metodu kimi müxtəlif üsullar istifadə olunur. Müqayisəli bazarlardan alınan məlumatların mövcud olmadığı hallarda ədalətli dəyərin ən bariz göstəricisi müvafiq maliyyə alətinin satınalma qiymətidir. Əməliyyat qiyməti və qiymətləndirmə texnikasına əsaslanan dəyər arasındakı fərq ilkin tanınmada məcmu gəlir hesabatında əks etdirilmir. Sonrakı gəlir və zərərlər, ancaq bazar iştirakçıları tərəfindən qiymət təyin etmək məqsədilə istifadə edilən amillər nəticəsində baş verən dəyişikliklərdən yaranırsa, tanınır.

Bank hesab edir ki, bəyan edilmiş bazar dəyəri mövcud olmadıqda, maliyyə alətlərinin qiymətləndirilməsinə dair istifadə edilən təxminlər əsas qeyri-müəyyənlik mənbəyidir, ona görə ki: (i) bu təxminlər müxtəlif dövrlərdə dəyişikliklərə məruz qala bilər, eləcə də bu təxminlərin formalaşdırılmasında rəhbərlik faiz dərəcələri, qiymət amplitudaları, valyuta məzənnələrində dəyişmələr, qarşı tərəfin kredit reytingləri, qiymətləndirmə düzəlişləri və əməliyyatlar üzrə xüsusi təxminlərdən istifadə edir və (ii) qiymətləndirmədə edilən dəyişikliklərin maliyyə vəziyyəti hesabatında əks etdirilən aktivlərə eləcə də Bankın mənfəətinə təsiri maddi ola bilər.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Bəyan edilmiş bazar qiymətləri mövcud olmadıqda rəhbərlik faiz dərəcələrini, qiymət amplitudalarını, valyuta məzənnələrində dəyişmələri, qarşı tərəfin kredit reytingini və qiymətləndirmə düzəlişlərini, maliyyə alətlərinin qiymətləndirilməsində əhəmiyyətli və ya əhəmiyyətsiz dəyişiklikləri fərqli ehtimallardan istifadə edərək hesablamalar apardığı hallarda, bu ehtimallar Bankın təqdim edilmiş xalis mənfəətinə maddi təsir göstərə bilər.

3. YENİ VƏ YENİDƏN İŞLƏNİLMİŞ STANDARTLARIN QƏBUL EDİLMƏSİ

Cari ildə Bank Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartları Şurası (BMUSŞ) və BMUSŞ-un Beynəlxalq Maliyyə Hesabatlarının Şərhləri Komitəsi (BMHŞK) tərəfindən qəbul edilmiş, Bankın fəaliyyəti üçün münasib olan və 31 dekabr 2013-cü il tarixində başa çatmış hesabat dövrlərinə şamil olunan bütün yeni və yenidən işlənmiş standartları və onlara dair şərhləri qəbul etmişdir. Bu yeni standart və şərhlərin qəbul edilməsi Bankın mühasibat uçotu siyasətinə, yəni cari və ya əvvəlki illər üzrə hesabat verilən məbləğlərə, əhəmiyyətli təsirlər göstərməmişdir.

BMUS 1 “Maliyyə hesabatlarının təqdimatı” standartına düzəlişlər, digər məcmu gəlirlə bağlı – Bu düzəlişlər nəticəsində olan əsas dəyişiklik potensial olaraq mənfəət və ya zərər olaraq təsnif edilməsi (düzəlişlərin təsnifatı) əsasında müəssisələr üzrə “digər məcmu gəlir” (DMG) bölümündə təqdim edilmiş qrup maddələri üçün tələbdir. Düzəlişlər DMG bölümündə təqdim edilmiş maddələrə tətbiq edilmir. Dəyişiklik 1 iyul 2012-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir.

BMUS 19 “İşçilərin mükafatlandırılması” – Bu düzəlişlər dəhliz yanaşmasını aradan qaldırır və xalis maliyyələşdirmə əsası üzrə maliyyə xərclərini hesablayır. Dəyişiklik 1 yanvar 2013-cü il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir.

BMHS 1 “Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartlarının İlk Dəfə Tətbiq Edilməsi” standartına düzəlişlər, dövlət kreditləri üzrə – Bu düzəliş BMHS-i ilk dəfə tətbiq edən müəssisələrin BMHS-ə keçid zamanı bazar faiz dərəcəsiindən aşağı olan dövlət kreditlərinin hesablanma üsulunu izah edir. O, həmçinin, 2008-ci ildə 20 sayılı BMUS-a tələb daxil edilən zaman BMHS maliyyə hesabatlarını hazırlayan şəxslərə icazə verən ilk dəfə tətbiq edilənlər üçün həmin sadələşdirməni təmin edən BMHS-in retrospektiv qaydada tətbiq edilməsinin istisnasını qeyd edir. Dəyişiklik 1 yanvar 2013-cü il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir.

BMHS 7 “Maliyyə Alətləri: Məlumatın Açıqlanması” standartına düzəliş, maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin əvəzləşdirilməsi üzrə – Bu dəyişikliyə maliyyə hesabatlarını BMHS və ABŞ-da Ümumi Qəbul Edilmiş Mühasibat Uçotu Prinsipləri (ÜQEMUP) əsasında hazırlayan müəssisələrin daha asan şəkildə müqayisə edilməsinə dair yeni açıqlamalar daxildir. Dəyişiklik 1 yanvar 2013-cü il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir.

BMHS 10, 11 və 12 standartlarına düzəlişlər, keçid təlimatı üzrə – Bu düzəlişlərə 10, 11, 12 sayılı BMHS standartlarına keçid zamanı yalnız əvvəlki müqayisəli dövrə uyğunlaşdırılmış müqayisəli məlumatları təmin etmək tələbini məhdudlaşdıran əlavə sadələşdirmələr daxildir. Konsolidə edilməmiş strukturlaşdırılmış qurumlara dair açıqlamalar üzrə dəyişikliklər BMHS 12 standartının ilk dəfə tətbiq edildiyi dövrdən əvvəlki dövrlər üzrə müqayisəli məlumatların təqdim edilməsi tələbini kənarlaşdıracaq. Dəyişiklik 1 yanvar 2013-cü il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

2011-ci il üzrə illik təkmilləşmələr – Bu illik təkmilləşmələrə 2009-2011-ci illər üzrə hesabat dövründə dərc edilmiş altı nəşr aiddir. Buna aşağıdakı standartlara edilmiş dəyişikliklər daxildir:

- BMHS 1 “İlkin tətbiq edilmə”
- BMUS 1 “Maliyyə Hesabatlarının təqdimatı”
- BMUS 16 “Əmlak, qurğu və avadanlıqlar”
- BMUS 32 “Maliyyə alətləri: Təqdimat”
- BMUS 34 “Aralıq maliyyə hesabatları”

Dəyişiklik 1 yanvar 2013-cü il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir.

BMHS 10 “Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları” – 10 sayılı BMHS-in məqsədi investisiya obyektinin mahiyyətindən asılı olmayaraq bütün növ müəssisələr üçün vahid və nəzarət anlayışına istinad edən konsolidasiya əsasının tətbiq olunmasından ibarətdir. Nəzarət anlayışı üç ünsürdən ibarətdir: investisiya obyektinin üzərində səlahiyyət, investisiya obyektinin dəyişən gəlirlərinə iddia hüququ və ya onlarla bağlı zərərə məruzqalma və investorların gəlirlərinə təsir göstərmək məqsədilə investisiya obyektinin üzərindəki səlahiyyətlərdən istifadə etmək imkanları. 10 sayılı BMHS bir sıra vəziyyətlərdə, o cümlədən agentlik münasibətləri və potensial səsvermə hüquqlarına sahiblik hallarında nəzarət prinsiplərinin tətbiqi üzrə müfəssəl rəhbər qaydaları təqdim edir.

Standard BMUS 27 standartı əsasında dəyişməz olaraq qalan mühasibat uçotu tələbləri və konsolidasiya edilmiş proseduralardan ibarətdir. 10 sayılı BMHS 27 sayılı BMUS-un investor tərəfindən konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanması üsulu və müddətləri məsələsinə müraciət edən hissələrini, ŞŞK 12-ni isə tamamilə əvəzləyir. Dəyişiklik 1 yanvar 2013-cü il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir. Erkən tətbiq edilməsinə icazə verilir. Hal-hazırda Bank 10 sayılı BMHS-in qəbulunun onun maliyyə vəziyyəti və fəaliyyəti üzrə mümkün olan təsirini qiymətləndirir.

BMHS 11 “Birgə əməliyyatlar” – BMHS 11 Birgə Əməliyyatlar onlardan yaranan hüquq və öhdəlikləri tanımağı tərəflərdən tələb edən prinsip əsaslı yanaşma təqdim etməklə birgə əməliyyatlar üzrə mühasibat uçotunu təkmilləşdirir. Birgə əməliyyatların təsnifatı əməliyyatlar nəticəsində yaranmış tərəflərin hüquq və öhdəliklərinin qiymətləndirilməsi ilə müəyyən edilir. Standart birgə əməliyyat və birgə müəssisədə nəzərdə tutulmuş iki növ əməliyyat var. 11 sayılı BMHS birgə müəssisələr üzrə xüsusi kapital üsuluna əsasən mühasibat uçotunun tətbiqini tələb edir ki, bununla da mütənasib konsolidasiya üsulu aradan qaldırılır. BMHS 11 BMUS 31 Birgə Müəssisələrdə İştirak Payı standartını və ŞDK-nın 13 sayılı Birgə Nəzarət edilən Müəssisələr – Sahibkarlar tərəfindən Qeyri-Monetar İlanələr şərhini əvəz edir və 1 yanvar 2013-cü il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir. Erkən tətbiq edilməsinə icazə verilir. Hal-hazırda Bank 11 sayılı BMHS-in qəbulunun onun maliyyə vəziyyəti və fəaliyyəti üzrə mümkün olan təsirini qiymətləndirir.

BMHS 12 “Digər Müəssisələrdə İştirak Paylarının Açıqlanması” – 2011-ci ilin may ayında dərc edilmiş BMHS 12 “Digər müəssisələrdə İştirak Paylarının Açıqlanması” adlı standart törəmə şirkətlər, birgə fəaliyyətlər, assosiasiya olunmuş müəssisələr və konsolidasiya olunmamış struktur müəssisələri daxil olmaqla, digər müəssisələrdə müxtəlif növ iştirak payları üçün tələb olunan açıqlamalar üzrə yeni və müfəssəl standartdır. BMHS 12, 1 yanvar 2013-cü il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir. Erkən tətbiq edilməsinə icazə verilir. Hal-hazırda Bank 12 sayılı BMHS-in qəbulunun onun maliyyə vəziyyəti və fəaliyyəti üzrə mümkün olan təsirini qiymətləndirir.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALIYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

BMHS 13 “Ədalətli Dəyərin Ölçülməsi” – BMHS 13 “Ədalətli Dəyərin Ölçülməsi” standartı ədalətli dəyəri müəyyən edir, ədalətli dəyərin ölçülməsi üçün vahid BMHS çərçivəsini təyin edir və ədalətli dəyərin ölçülməsi haqqında açıqlamaları tələb edir. Standart digər BMHS standartlarının ədalətli dəyərin ölçülməsini tələb etdikləri hallarda və ya ona icazə verdikdə tətbiq olunur. Standart ədalətli dəyərdə aktiv və ya öhdəlikləri qiymətləndirmək üçün yeni tələblər təqdim etmir, BMHS-lər əsasında ədalətli dəyərdə qiymətləndirilən maddələri dəyişir və ya dəyişikliyin ədalətli dəyərdə təqdim edilməsi üsullarını təqdim edir. BMHS 13, 1 yanvar 2013-cü il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir. Erkən tətbiq edilməsinə icazə verilir. BMHS 13 standartının qəbul edilməsi Bankın ədalətli dəyərdə uçota alınan aktiv və öhdəliklərinin qiymətləndirilməsinə təsir edə bilər. Hal-hazırda Bank 13 sayılı BMHS-in qəbulunun onun maliyyə vəziyyəti və fəaliyyəti üzrə mümkün olan təsirini qiymətləndirir.

BMUS 27 “Fərdi maliyyə hesabatları” (2011-ci ildə yenidən işlənmişdir) – BMUS 27 standartına (2011-ci ildə yenidən işlənmişdir) fərdi maliyyə hesabatları üzrə müddəalar daxildir. BMUS 27 (2011-ci ildə yenidən işlənmişdir) standartına fərdi maliyyə hesabatları üzrə yeni BMHS 10 standartına daxil edilmiş BMUS 27 standartının müddələrinin yoxlanılmasından sonra qalan müddəalar daxildir. Standart 1 yanvar 2013-cü il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir.

BMUS 28 (2011-ci ildə yenidən işlənmişdir) “Assosiasiya olunmuş müəssisələr və birgə müəssisələr” – BMUS 28 (2011-ci ildə yenidən işlənmişdir) standartına BMHS 11 standartının dərc edilməsinin ardınca birgə müəssisələr, eləcə də assosiasiya olunmuş müəssisələr üzrə iştirak payı üsulunun tətbiq olunmasına dair tələblər daxildir. Standart 1 yanvar 2013-cü il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir.

BMHŞK-nın 20 sayılı “Yerüstü mədənin istehsal mərhələsində tullantıların təmizlənməsi məsrəfləri” – Bu Şərh yerüstü mədənin istehsal mərhələsi ərzində mədən fəaliyyəti üzrə yaranan tullantıların aradan qaldırılması xərclərinə tətbiq olunur (“istehsalda tullantıların təmizlənməsi məsrəfləri”). Şərh maliyyə hesabatlarını BMHS əsasında təqdim edən mədən qurumlarından tələb edir ki, müvafiq filiz yatağının müəyyən edilə bilən komponenti kimi təyin edilə bilməyən tullantıların təmizlənməsi fəaliyyəti ilə bağlı mövcud aktivlər birbaşa olaraq başlanğıc bölüşdürülməmiş mənfəətdə tanınsın.

Yuxarıda göstərilən hallardan başqa, yeni standartların və şərhlərin Bankın maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərməsi gözlənilmir.

4. DƏRC OLUNMUŞ, LAKİN HAZIRDA QƏBUL OLUNMAMIŞ STANDARTLAR VƏ ŞƏRHLƏR

Hazırkı maliyyə hesabatlarının təsdiq edilməsi tarixində Bank tərəfindən, qüvvəyə minmə tarixindən əvvəl qəbul edilmiş standart və şərhlərdən əlavə, aşağıda göstərilən standart və şərhlər dərc edilmiş lakin qüvvəyə minməmişdir

BMUS 32 “Maliyyə alətləri: Təqdimat” standartına düzəliş, maliyyə aktivləri və öhdəliklərin silinməsi üzrə – Bu düzəlişlər BMUS 32 “Maliyyə alətləri: Təqdimat” standartının tətbiqinə dair təlimatlardır və maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatından maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin silinməsi üzrə bəzi tələbləri aydınlaşdırır. Dəyişiklik 1 yanvar 2014-cü il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minəcəkdir.

BMHS 10, BMHS 12 və BMUS 27 standartlarına düzəlişlər, İnvestiya qurumları üzrə – BMHS 10 “Konsolid edilmiş Maliyyə Hesabatları”, BMHS 12 “Digər Müəssisələrdə İştirak Paylarının Açıqlanması” və BMUS 27 “Fərdi Maliyyə Hesabatları” standartlarına edilmiş dəyişikliklər:

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALIYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

- İnvestisiya qurumlarını (müəyyən edildiyi kimi) ayrıca törəmə müəssisələrin konsolidə edilməsindən azad edir və əvəzinə tələb edir ki, investisiya qurumu investisiyanı BMHS 9 “Maliyyə Alətləri” və ya BMUS 39 “Maliyyə Alətləri: Tanınma və Ölçülmə” standartlarına müvafiq olaraq uyğun hər bir törəmə müəssisə üzrə mənfəət və ya zərərdə əks olunmaqla ədalətli dəyərdə ölçsün;
- Müəssisənin investisiya qurumu hesab olunmasının səbəbləri, müəssisənin konsolidə edilməmiş törəmələrinə dair təffürlər və investisiya qurumu və onun törəmə müəssisələri arasında olan əlaqələrin növü və əməliyyatlar haqqında əlavə açıqlamalar tələb edir;
- İnvestisiya qurumunun müvafiq törəmə müəssisənin konsolidə edilmiş və fərdi maliyyə hesabatlarında eyni üsulla öz investisiyalarını hesablamasını tələb edir (və ya bütün törəmə müəssisələr konsolidə edilməmiş olduğu halda yalnız fərdi maliyyə hesabatlarını təqdim etsin).

Dəyişiklik 1 yanvar 2014-cü il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minəcək.

BMUS 36 “Aktivlərin Qiymətdən Düşməsi” standartına düzəliş, Qeyri-maddi Aktivlər üzrə Bərpa edilən bilən Məbləglərə dair Açıqlamalar – BMUS 36 “Aktivlərin Qiymətdən Düşməsi” standartına olunmuş düzəlişlər aktivlərin bərpa edilə bilən məbləğinin və ya nağd yarıdan vahidlərin açıqlanmasını tələb edən halları azaltmaq, tələb edilmiş açıqlamaları aydınlaşdırmaq və bərpa edilə bilən məbləğ (ədalətli dəyərdən satış xərcləri çıxılmaqla) cari dəyər metodundan istifadə olunmaqla müəyyənləşdirildiyi halda dəyərsizləşmənin (ləğv) təyin edilməsində güzəşt dərəcəsini açıqlamaq üçün dəqiq tələbləri təqdim etmək məqsədi ilə edilmişdir. Bu düzəlişlər 1 yanvar 2014-cü il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir. Müəssisə BMHS 13 standartını tətbiq etdiyi halda erkən tətbiq edilməsinə icazə verilir.

BMUS 39 “Maliyyə Alətləri: Tanınma və Ölçülmə” standartına düzəliş, Törəmə Alətlərinin Yenilənməsi və Hedcinq Uçotunun Davam etdirilməsi – BMUS 39 “Maliyyə Alətləri: Tanınma və Ölçülmə” standartına olunmuş düzəlişlər, hedcinq törəmə alətləri yeniləndiyi və müəyyən meyarları qarşıladığı halda hedcinq uçotunun dayandırılmasına ehtiyac olmadığını açıqlamaq məqsədi ilə edilmişdir. Yenilik, törəmə alətinin ilkin tərəflərinin, tərəflərin hər birinə yeni kontragent olmaq üçün bir və ya daha çox kontragentlərin ilkin kontragentləri əvəz etməsi ilə razılaştığını göstərir. Düzəlişlərin tətbiq edilməsi və hedcinq uçotunun davam etdirilməsi ilə əlaqədar olaraq, mərkəzi kontragent (MK) üçün yenilik qanun və ya normativ hüquqi aktların nəticəsi və ya təqdimatı olaraq baş verməlidir.

Bu düzəlişlər 1 yanvar 2014-cü il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir. Erkən tətbiq edilməsinə icazə verilir.

BMHŞK 21 “Rüsumlar” standartı – müvafiq qanunvericilikdə müəyyən olduğu kimi rüsum üzrə öhdəliyi tanıdıqda BMUS 37 “Yaradılmış Ehtiyat Fondları, Şərti Öhdəliklər və Şərti Aktivlər” standartına müvafiq olaraq uçota alınmış rüsumlar, eləcə də məbləği və müddəti müəyyən edilmiş rüsumlar üzrə təlimatları təmin edir. Şərh izah edir ki, müvafiq qanunvericilikdə müəyyən olduğu kimi müəssisə rüsum üzrə öhdəliyi ödənişə səbəb olan əməliyyat baş verəndə tanıyır. O, həmçinin, rüsumları ödəmək üçün öhdəliyin tanınması üzrə təlimatları da təmin edir:

- Ödənişə səbəb olan əməliyyat müəyyən müddət ərzində baş verdiyi halda öhdəlik progressiv surətdə tanınır;
- Minimum səviyyəyə çatdıqda yaranan rüsum üçün müəyyən minimum səviyyəyə çatmayana qədər heç bir öhdəlik tanınmır.

1 yanvar 2014-cü il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALIYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

BMHS 9 “Maliyyə Alətləri” standartı 2009-cu ilin noyabr ayında dərc edilmiş və daha sonra 2010-cu ilin oktyabr ayında maliyyə aktivlərinin və maliyyə öhdəliklərinin ölçülməsi və tanınmasına xitam verilməsi ilə bağlı ona bəzi dəyişikliklər edilmişdir.

- BMHS 9 tələb edir ki, BMUS 39 “Maliyyə alətləri: Tanınma və Ölçülmə” standartı çərçivəsində tanınan bütün maliyyə aktivləri daha sonrakı dövrlərdə amortizasiya olunmuş maya dəyərində və ya ədalətli dəyərdə ölçülür. Növbəti dövrlərdə amortizasiya olunmuş maya dəyərində ölçülmə tələbi xüsusi olaraq biznes modelinə müvafiq olaraq əsas məqsədi müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin toplanılması olan və borc sazişi üzrə əsas borcun qalıq dəyəri üzrə əsas borc və faizlərlə əlaqədar pul vəsaitlərinin ödənilməsinə nəzərdə tutulan borc investisiyalarına aiddir. Bütün digər borc və kapital investisiyalarlı növbəti mühasibat dövrlərində onların ədalətli dəyərinə müvafiq olaraq ölçülür;
- BMHS 9 tərəfindən yaradılan ən əhəmiyyətli təsir, maliyyə öhdəliyinin (mənfəət və zərər hesabları vasitəsilə ədalətli dəyərdə tanınması nəzərdə tutulan) ədalətli dəyərində bu öhdəliklər üzrə kredit risklərində olan dəyişikliklərin nəticəsində maliyyə öhdəliklərinin təsnifləşdirilməsi və ölçülməsində olan dəyişiklikləri və uçotunun aparılmasını əhatə edir. Xüsusilə, BMHS 9 tələblərinə görə, mənfəət və zərər hesabı vasitəsilə ədalətli dəyərdə tanınması nəzərdə tutulan maliyyə öhdəlikləri üzrə kredit risklərinin dəyişməsi nəticəsində maliyyə öhdəliyinin ədalətli dəyərində baş verən dəyişikliklər məcmu gəlir hesabatında təqdim edilir, lakin əgər kredit risklərindəki dəyişikliklərin təsirinin bu şəkildə məcmu gəlir hesabatında təqdim olunması mənfəət və zərər hesablarında mühasibatın paralellik prinsipini pozursa və ya olan qeyri-paralelliyi daha da artırarsa bu qayda tətbiq edilmir. Maliyyə öhdəliyinin kredit risklərindəki dəyişikliklərin nəticəsində onların ədalətli dəyərində yaranan dəyişikliklər daha sonrakı dövrlərdə mənfəət və zərər hesablarına təsnifləşdirilmir. Əvvəllər, BMUS 39 tələblərinə müvafiq olaraq mənfəət və zərər hesabı vasitəsilə ədalətli dəyərdə tanınması nəzərdə tutulan maliyyə öhdəliyinin ədalətli dəyərində baş verən bütün dəyişikliyin məbləği, birbaşa mənfəət və zərər hesabatında uçota alınır. BMHS 9, 1 yanvar 2015-ci il tarixində və ondan sonra başlayacaq illik dövrlər üçün məcburi şəkildə tətbiq olunacaq, lakin standartın daha öncə könüllü tətbiq olunmasına icazə verilir.

Bank standartın fəsadlarını, onun fəaliyyətinə təsirini və Bankın bu standartı qəbul etmə tarixini hazırda nəzərdən keçirir.

Yuxarıda göstərilən hallardan başqa, yeni standartların və şərtlərin Bankın maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərməsi gözlənilmir.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

5. XALIS FAİZ GƏLİRLƏRİ

	31 dekabr 2013-cü il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2012-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Faiz gəlirləri aşağıdakılardan ibarətdir:		
Amortizasiya olunmuş ilkin dəyərində maliyyə aktivləri üzrə faiz gəliri:		
Dəyərsizləşməmiş aktivlər üzrə faiz gəlirləri	6,915,970	5,603,161
Dəyərsizləşmiş aktivlər üzrə faiz gəlirləri	510,756	182,676
Buraxılmış zəmanətlər və oxşar öhdəliklər üzrə faiz gəlirləri	205,189	228,290
Cəmi faiz gəlirləri	7,631,915	6,014,127
Amortizasiya olunmuş ilkin dəyərində maliyyə aktivləri üzrə faiz gəlirləri aşağıdakılardan ibarətdir:		
Müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə faiz gəlirləri	6,899,118	5,018,806
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər üzrə faiz gəlirləri	527,560	755,763
Digər faiz gəlirləri	205,237	239,558
Amortizasiya olunmuş ilkin dəyərində maliyyə aktivləri üzrə cəmi faiz gəlirləri	7,631,915	6,014,127
Amortizasiya olunmuş ilkin dəyərində maliyyə öhdəlikləri üzrə faiz xərcləri aşağıdakılardan ibarətdir:		
Müştəri hesabları üzrə faiz xərcləri	(2,536,730)	(2,341,827)
Banklara, dövlətə və digər maliyyə təşkilatlarına ödəniləcək faizlər üzrə faiz xərcləri	(74,586)	(70,162)
Amortizasiya olunmuş ilkin dəyərində maliyyə öhdəlikləri üzrə cəmi faiz xərcləri	(2,611,316)	(2,411,989)
Faiz gətirən maliyyə aktivləri üzrə ehtimal edilən zərər üçün ehtiyatlar təmin olunmamışdan əvvəl xalis faiz gəliri	5,020,599	3,602,138

6. EHTİMAL EDİLƏN ZƏRƏR ÜÇÜN EHTİYATLAR VƏ DİGƏR EHTİYATLAR

Faiz gətirən aktivlər üzrə ehtimal edilən zərər üçün ehtiyatların hərəkəti aşağıdakı şəkildə olmuşdur:

	Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	Müştərilərə verilmiş kreditlər	Cəmi
1 yanvar 2012-ci il	(203,702)	(1,992,552)	(2,196,254)
Ehtimal edilən zərər üçün ehtiyatlar	(985,048)	(885,563)	(1,870,611)
31 dekabr 2012-ci il	(1,188,750)	(2,878,115)	(4,066,865)
Ehtiyatların bərpa edilməsi/(ehtimal edilən zərər üçün ehtiyatlar)	375	(994,357)	(993,982)
Kreditlərin silinməsi	-	1,438,718	1,438,718
31 dekabr 2013-cü il	(1,188,375)	(2,433,754)	(3,622,129)

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

7. XARİCİ VALYUTA İLƏ ƏMƏLIYYATLAR ÜZRƏ XALIS GƏLİR

Xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə xalis gəlir aşağıdakı şəkildə olmuşdur:

	31 dekabr 2013-cü il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2012-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Dilinq əməliyyatları, xalis	137,277	98,256
Valyuta qalıqlarının yenidən qiymətləndirilməsi, xalis	(3,184)	(6,602)
Cəmi xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə xalis gəlir	134,093	91,654

8. HAQQ VƏ KOMİSSİYA GƏLİRLƏRİ VƏ XƏRCLƏRİ

Haqq və komissiya gəlirləri və xərcləri aşağıdakı şəkildə olmuşdur:

	31 dekabr 2013-cü il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2012-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Haqq və komissiya gəlirləri:		
Nağd pul vəsaitlərinin çıxarılması üzrə əməliyyatlar	525,750	461,869
Hesablaşma əməliyyatları	201,948	149,493
Xarici valyuta mübadiləsi üzrə əməliyyatlar	183,861	122,894
Plastik kartlar üzrə əməliyyatlar	181,886	122,802
Digər	5,601	1,155
Cəmi haqq və komissiya gəlirləri	1,099,046	858,213
Haqq və komissiya xərcləri:		
Plastik kartlar üzrə əməliyyatlar	(104,025)	(107,063)
Nağd pul vəsaitlərinin çıxarılması üzrə əməliyyatlar	(74,314)	(54,489)
Hesablaşma əməliyyatları	(41,966)	(35,873)
Zəmanətlərin verilməsi üzrə əməliyyatlar	(31,240)	(37,573)
Xarici valyuta mübadiləsi üzrə əməliyyatlar	-	(668)
Digər	(8,502)	(1,771)
Cəmi haqq və komissiya xərcləri	(260,047)	(237,437)

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

9. ƏMƏLİYYAT XƏRCLƏRİ

Əməliyyat xərcləri aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2013-cü il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2012-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Əmək haqları və digər mükafatlar	915,099	856,803
Amortizasiya və köhnəlmə	387,635	497,477
Sosial sığorta xərcləri	196,239	182,343
Mühafizə xidmətləri	100,850	99,722
Əmanətlərin sığortalanması fonduna ödənişlər	94,779	59,686
Rabitə xərcləri	83,414	73,440
Əmlak, tikili və avadanlıqların təmir və istismar xərcləri	75,786	59,738
Xidmət haqları	65,486	52,133
Kommunal xərclər	58,648	42,463
Mənfəət vergisindən başqa digər vergilər	40,356	44,845
Peşəkar xidmətlər	28,920	28,320
Reklam xərcləri	19,105	14,267
Üzvlük haqları	13,814	15,270
Sığorta xərcləri	7,361	8,255
Ezamiyyət xərcləri	6,448	2,464
Təlim xərcləri	2,766	2,231
Digər xərclər	37,125	21,770
Cəmi əməliyyat xərcləri	2,133,831	2,061,227

10. MƏNFƏƏT VERGİSİ

Bank cari mənfəət vergisi ödəmələrini və vergi bazalarını Bankın fəaliyyət göstərdiyi Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyinə uyğun olaraq aktiv və öhdəliklərdə dəyərləndirir və əks etdirir və bu hesablamalar BMHS-dan fərqlənir.

Bəzi xərclərin vergi bazasının hesablanması zamanı nəzərə alınmaması və bəzi gəlirlərin vergiyə tabe tutulmaması nəticəsində Bankın daimi vergi fərqləri yaranır.

Təxirə salınmış vergilər maliyyə hesabatlarında göstərilən aktiv və öhdəliklərin qalıq dəyəri ilə onların vergi hesabatındakı qalıq dəyərləri arasındakı müvəqqəti fərqlərin xalis vergi təsirini əks etdirir. 31 dekabr 2013-cü il və 2012-ci il tarixlərinə olan müvəqqəti fərqlər əsasən gəlir və xərclərin tanınmasında müxtəlif üsulların istifadə edilməsinə, eləcə də bəzi aktivlər üzrə vergi uçotunda olan qalıqların maliyyə hesabatlarında olan qalıqlara nisbətən fərqli olması nəticəsində yaranır.

Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyi xüsusilə fərqli şərtlərə və dəyişikliklərə başlanğıc verə bilər. Bundan əlavə, vergi qanunvericiliyinə dair rəhbərliyin şərhli vergi orqanlarının şərhindən fərqlənə biləcəyi üçün, sövdələşmələrə vergi orqanları tərəfindən etiraz edilə bilər və nəticədə Banka maliyyə hesabatları üçün əhəmiyyətli olacaq əlavə vergilər, cəzalar və faizlər təyin oluna bilər.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

31 dekabr 2013 və 2012-ci illərə olan müvəqqəti fərqlərə aşağıdakılar daxildir:

	31 dekabr 2013-cü il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2012-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Vergi bazasını azaldan müvəqqəti fərqlər:		
Keçmiş illərin vergi zərərləri	293,631	2,246,206
Qeyri-maddi aktivlər	8,242	
Banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	-	334,319
Cəmi vergi bazasını azaldan müvəqqəti fərqlər	301,873	2,580,525
Vergi bazasını artıran müvəqqəti fərqlər:		
Banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	(2,808,876)	-
Müştərilərə verilmiş kreditlər	(335,667)	(3,526,624)
Əmlak və avadanlıqlar	(277,948)	(228,463)
Digər aktivlər	(1,237,995)	(187,531)
Digər öhdəliklər	-	(105,034)
Cəmi vergi bazasını artıran müvəqqəti fərqlər	(4,660,486)	(4,047,652)
Xalis vergi bazasını artıran müvəqqəti öhdəliklər	(4,358,613)	(1,467,127)
Xalis təxirə salınmış vergi öhdəliyi, qüvvədə olan vergi dərəcəsi ilə 20%	(871,723)	(293,425)

Maliyyə mənfəəti ilə mənfəət vergisi xərci arasında əlaqə 31 dekabr 2013-cü və 2012-ci il tarixlərinə aşağıdakı kimi izah edilir:

	31 dekabr 2013-cü il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2012-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Mənfəət vergisindən əvvəl gəlir	2,865,986	395,339
Qüvvədə olan vergi dərəcəsi	20%	20%
Qüvvədə olan vergi dərəcəsi ilə nəzəri vergi	(573,197)	(79,068)
Daimi fərqlər üzrə vergi təsiri	(5,101)	(9,581)
Mənfəət vergisi xərci	(578,298)	(88,649)
Cari ildə təxirə salınmış mənfəət vergisi xərci	(578,298)	(88,649)
Mənfəət vergisi xərci	(578,298)	(88,649)
Təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəliyi		
Dövrün əvvəlinə	(293,425)	(204,776)
Təxirə salınmış vergi öhdəliklərində dəyişiklik	(578,298)	(88,649)
Dövrün sonuna	(871,723)	(293,425)

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

11. SƏHM ÜZRƏ GƏLİR

Səhm üzrə gəlir aşağıda göstərilən kimi hesablanmışdır:

	31 dekabr 2013-cü il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2012-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Mənfəət:		
İl üzrə xalis mənfəət	2,287,688	306,690
Hər səhm üzrə əsas gəlirin hesablanması üçün adi səhmlərin orta sayı	20,022	20,000
Hər səhm üzrə zərər – əsas və kapitala əlavə ediləbilən (AZN)	114.26	15.33

12. PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MƏRKƏZİ BANKINDA YERLƏŞDİRİLMİŞ VƏSAİTLƏR

Pul və ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlərə aşağıdakılar daxildir:

	31 dekabr 2013-cü il	31 dekabr 2012-ci il
ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər	7,778,375	3,854,009
Nağd pul	3,723,565	3,517,086
Cəmi pul vəsaitləri və ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər	11,501,940	7,371,095

31 dekabr 2013-cü və 2012-ci il tarixlərinə ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər, müvafiq olaraq, 1,527,346 AZN və 1,037,363 AZN təşkil etmişdir və bu da ARMB-da tələb olunan minimal ehtiyatlara aiddir. Bank müxbir hesablarında olan vəsaitləri tamamilə o şərtlə istifadə edə bilər ki, bir ay müddəti üzrə orta günlük qalıq tələb olunan ehtiyatdan artıq olsun. Bankdan, bu ehtiyatları ARMB-da mütəmadi olaraq saxlamaq tələb olunur.

Pul vəsaitlərinin hərəkəti hesabatı üçün pul və pul vəsaitləri aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2013-cü il	31 dekabr 2012-ci il
Pul vəsaitləri və ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər	11,501,940	7,371,095
İƏİT ölkələrində yerləşən banklardan alınacaq vəsaitlər (Qeyd 27)	4,968,469	191,606
Çıxılsın ARMB-dakı məcburi ehtiyatlar	(1,527,246)	(1,037,363)
Cəmi pul və pul vəsaitləri	14,943,163	6,525,338

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

13. BANKLARDAN VƏ DİGƏR MALİYYƏ TƏŞKİLATLARINDAN ALINACAQ VƏSAİTLƏR

Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2013-cü il	31 dekabr 2012-ci il
Digər banklardakı müxbir hesablar	5,333,166	311,622
Maliyyə təşkilatlarına verilmiş kreditlər	4,423,541	1,701,871
Banklara verilmiş kreditlər	3,969,131	8,269,216
Girov qoyulmuş hesablar	1,072,759	1,631,992
Çıxılsın: dəyərsizləşmə zərərləri üzrə ehtiyatlar	(1,188,375)	(1,188,750)
Cəmi banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	13,610,222	10,725,951

Girov qoyulmuş hesablar müştərilərin adından Bank tərəfindən verilmiş zəmanət qarşılığında girov qoyulmuş nostro hesabları əks etdirir.

31 dekabr 2013-cü il tarixinə banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər üzrə yığılmış faiz gəliri 35,202 AZN olmuşdur (31 dekabr 2012-ci il: 81,622 AZN).

31 dekabr 2013-cü il tarixinə banklara verilmiş kreditlərə 3,962,500 AZN məbləğində bir kredit və müvafiq olaraq 1,188,375 AZN məbləğində ehtiyat fondu daxil edilmişdir. Bu kredit, 1,634,595 AZN məbləğində girov ilə təmin edilmişdir (2012: 3,962,500 AZN məbləğində bir kredit və müvafiq olaraq 1,188,750 AZN məbləğində ehtiyat fondu). Bərcalan bankın lisenziyası hazırkı maliyyə hesabatlarının dərc olunması tarixində ARMB tərəfindən ləğv edilmişdir və likvidasiya olunmuşdur. Səlahiyyətli komissiya tərəflərin zərərlərinin ödənilməsi ilə bağlı son qərar qəbul etməmişdir. Rəhbərlik inanır ki, banklara verilmiş kreditlərin qalıq məbləği bərpa oluna bildiyi üçün dəyərsizləşmə zərəri üzrə ehtiyat kifayət qədərdir.

31 dekabr 2013-cü və 2012-ci il tarixlərinə banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər üzrə maksimal kredit riskinin məbləği, müvafiq olaraq, 13,610,222 AZN və 10,725,951 AZN təşkil etmişdir.

14. MÜŞTƏRİLƏRƏ VERİLMİŞ KREDİTLƏR

Müştərilərə verilmiş kreditlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2013-cü il	31 dekabr 2012-ci il
Korporativ kreditlər	32,992,502	32,203,750
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – istehlak kreditləri	6,885,828	2,796,227
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – sahibkarlıq kreditləri	6,519,730	4,731,377
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – avtomobil kreditləri	5,733,390	1,012,107
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – ipoteka kreditləri	2,511,943	2,131,816
Çıxılsın: dəyərsizləşmə zərəri üzrə ehtiyatlar	(2,433,754)	(2,878,115)
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər	52,209,639	39,997,162

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

31 dekabr 2013-cü və 2012-ci il tarixlərinə dəyərsizləşmə zərərləri üzrə ehtiyatların hərəkəti aşağıdakı kimi olmuşdur:

	1 yanvar 2013-cü il tarixinə dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat	İl ərzində dəyərsizləşmə üzrə ehtiyatın artması/ (azalması)	İl ərzində müşətilərə verilmiş kreditlərin silinməsi	31 dekabr 2013-cü il tarixinə dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat
Korporativ kreditlər	1,494,288	291,001	(439,922)	1,345,367
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – istehlak kreditləri	354,830	353,567	(173,546)	534,851
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – sahibkarlıq kreditləri	925,879	388,830	(825,250)	489,459
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – avtomobil kreditləri	103,118	(39,041)	-	64,077
Cəmi	2,878,115	994,357	(1,438,718)	2,433,754

Aşağıdakı cədvəl, 31 dekabr 2013-cü il tarixinə girovla təmin olunmuş kreditlərin qalıqlarına görə təhlilini təqdim edir:

	Korporativ kreditlər	Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – istehlak kreditləri	Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – sahibkarlıq kreditləri	Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – avtomobil kreditləri	Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – ipoteka kreditləri	31 dekabr 2013-cü il Cəmi
Təminatızsız kreditlər	9,153,978	682,293	704,302	-	-	10,540,573
Təmin edilmiş kreditlər:						
- daşınmaz əmlak	20,419,700	782,440	4,735,755	-	2,511,943	28,449,838
- nəqliyyat vasitələri	120,835	43,667	-	5,657,045	-	5,821,547
- nağd əmanətlər	375,250	4,429,199	485,511	-	-	5,289,960
- zəmanətlər	1,577,372	263,852	104,703	11,823	-	1,957,750
- zərgərlik məmulatları	-	149,526	-	445	-	149,971
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər	31,647,135	6,350,977	6,030,271	5,669,313	2,511,943	52,209,639

31 dekabr 2012-ci il tarixinə girov təminatı haqqında məlumat aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Korporativ kreditlər	Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – istehlak kreditləri	Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – sahibkarlıq kreditləri	Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – avtomobil kreditləri	Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – ipoteka kreditləri	31 dekabr 2012-ci il Cəmi
Təminatızsız kreditlər	11,782,292	751,045	-	-	-	12,533,337
Təmin edilmiş kreditlər:						
- daşınmaz əmlak	16,017,402	1,072,728	3,805,498	3,242	2,131,816	23,030,686
- nəqliyyat vasitələri	1,362	28,505	-	901,385	-	931,252
- nağd əmanətlər	2,287,974	196,943	-	-	-	2,484,917
- zəmanətlər	620,432	309,999	-	4,362	-	934,793
- zərgərlik məmulatları	-	82,177	-	-	-	82,177
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər	30,709,462	2,441,397	3,805,498	908,989	2,131,816	39,997,162

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

31 dekabr 2013-cü il tarixinə kreditlərin növləri üzrə təhlili aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Korporativ kreditlər	Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – istehlak kreditləri	Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – sahibkarlıq kreditləri	Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – avtomobil kreditləri	Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – ipoteka kreditləri	Cəmi
Cari və dəyərsizləşməmiş						
Təminatlı kreditlər	10,163,780	486,704	704,302	-	-	11,354,786
<i>Təminatlı kreditlər:</i>						
- daşınmaz əmlak	18,686,899	474,922	3,811,766	-	2,511,943	25,485,530
- nağd əmanətlər	404,011	4,559,639	509,038	-	-	5,472,688
- nəqliyyat vasitələri	120,835	43,258	-	5,087,594	-	5,251,687
- zəmanətlər	1,764,502	339,784	141,357	11,824	-	2,257,467
- zərgərlik məmulatları	-	149,526	-	445	-	149,971
Cəmi cari və dəyərsizləşməmiş	31,140,027	6,053,833	5,166,463	5,099,863	2,511,943	49,972,129
<i>Vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizləşməmiş</i>						
- 30 gündən az vaxtı keçmiş	301,361	454,017	841,813	175,218	-	1,772,409
- 30 gündən 90 günədək vaxtı keçmiş	-	19,384	-	332,547	-	351,931
- 90 gündən 180 günədək vaxtı keçmiş	1,398,810	2,407	414,284	64,204	-	1,879,705
Cəmi vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizləşməmiş	1,700,171	475,808	1,256,097	571,969	-	4,004,045
<i>Fərdi dəyərsizləşmiş kreditlər (ümumi)</i>						
- 180 gündən 360 günədək vaxtı keçmiş	70,675	11,187	-	53,713	-	135,575
- 360 gündən artıq vaxtı keçmiş	81,629	345,000	97,170	7,845	-	531,644
Cəmi fərdi dəyərsizləşmiş kreditlər (ümumi)	152,304	356,187	97,170	61,558	-	667,219
Kreditlərin ümumi qalıq dəyəri	32,992,502	6,885,828	6,519,730	5,733,390	2,511,943	54,643,393
Çıxılın: kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat	(1,345,367)	(534,851)	(489,459)	(64,077)	-	(2,433,754)
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər	31,647,135	6,350,977	6,030,271	5,669,313	2,511,943	52,209,639

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

31 dekabr 2012-ci il tarixinə kreditlərin növləri üzrə təhlili aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Korporativ kreditlər	Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – istehlak kreditləri	Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – sahibkarlıq kreditləri	Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – avtomobil kreditləri	Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – ipoteka kreditləri	Cəmi
Cari və dəyərsizləşməmiş						
Təminatlı kreditlər	12,544,041	551,163	-	-	-	13,095,204
<i>Təminatlı kreditlər:</i>						
- daşınmaz əmlak	15,712,250	872,819	1,106,753	3,277	2,131,816	19,826,915
- nağd əmanətlər	2,338,422	196,943	-	-	-	2,535,365
- zəmanətlər	674,588	301,278	-	4,451	-	980,317
- nəqliyyat vasitələri	1,376	30,533	-	886,036	-	917,945
- zərgərlik məmulatları	-	82,177	-	-	-	82,177
Cəmi cari və dəyərsizləşməmiş	31,270,677	2,034,913	1,106,753	893,764	2,131,816	37,437,923
<i>Vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizləşməmiş</i>						
- 30 gündən az vaxtı keçmiş	415,782	12,523	-	-	-	428,305
- 30 gündən 90 günədək vaxtı keçmiş	-	201,538	-	17,948	-	219,486
- 90 gündən 180 günədək vaxtı keçmiş	57,562	15,577	-	6,195	-	79,334
- 180 gündən 360 günədək vaxtı keçmiş	-	68,601	92,572	-	-	161,173
- 360 gündən artıq vaxtı keçmiş	459,729	-	3,486,158	-	-	3,945,887
Cəmi vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizləşməmiş	933,073	298,239	3,578,730	24,143	-	4,834,185
<i>Fərdi dəyərsizləşmiş kreditlər (ümumi)</i>						
- 180 gündən 360 günədək	-	462,372	-	-	-	462,372
- 360 gündən artıq vaxtı keçmiş	-	703	45,894	94,200	-	140,797
Cəmi fərdi dəyərsizləşmiş kreditlər (ümumi)	-	463,075	45,894	94,200	-	603,169
Kreditlərin ümumi qalıq dəyəri	32,203,750	2,796,227	4,731,377	1,012,107	2,131,816	42,875,277
Çıxılın: kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat	(1,494,288)	(354,830)	(925,879)	(103,118)	-	(2,878,115)
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər	30,709,462	2,441,397	3,805,498	908,989	2,131,816	39,997,162

Bank, BMUS 39 “Maliyyə alətləri: Tanınma və Ölçülmə” standartında göstərilən ehtiyat ayrılımları üzrə metodologiyayı tətbiq etmişdir və məruz qalan lakin hesabat tarixinə hər hansı fərdi kreditlə ayrıca təyin edilməyən dəyərsizləşmə zərərləri üzrə portfel yaratmışdır. Bankın siyasəti hər bir krediti xüsusi köhnəlmə hadisəsi təyin edilənə qədər “cari və dəyərsizləşməmiş kimi” təsnifatlaşdırmaqdır.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Kreditin dəyərsizləşməsi üzrə Bank tərəfindən ilk olaraq nəzərə alınan amillər onun ödəmə müddətinin gecikməsi və girovun satılmasının mümkünlüyüdür. Nəticədə, Bank fərdi dəyərsizləşmiş kreditlərin müddətlərə uyğun təhlillərini təqdim edir.

Cari və dəyərsizləşməmiş, lakin şərtlərinə yenidən baxılmış kreditlər dəyərsizləşmiş kreditlərin qalıq dəyərində daxil edilir. Girovun ədalətli dəyərinin vaxtı keçmiş faizləri və əsas borcu ödəmək üçün kifayət etdiyi kreditlər vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizləşməmiş kreditlərə daxildir. Vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizləşməmiş kreditlərin məbləği təkcə gecikdirilən məbləği deyil, belə kreditlərin ümumi məbləğini əks etdirir.

31 dekabr 2013-cü il tarixinə girovların təxmin edilən ədalətli dəyəri aşağıdakı kimidir:

	Korporativ kreditlər	Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – istehlak kreditləri	Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – sahibkarlıq kreditləri	Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – avtomobil kreditləri	Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – ipoteka kreditləri	31 dekabr 2013-cü il Cəmi
<i>Vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizləşməmiş kreditlər üzrə girovların ədalətli dəyəri</i>						
- daşınmaz əmlak	2,329,115	418,350	1,784,320	-	-	4,531,785
- zəmanətlər	-	779	-	1,017,152	-	1,017,931
- nəqliyyat vasitələri	-	68,432	-	-	-	68,432
<i>Fərdi dəyərsizləşməmiş kreditlər üzrə girovların ədalətli dəyəri</i>						
- daşınmaz əmlak	394,234	-	274,205	-	-	668,439
- nəqliyyat vasitələri	-	-	-	200,000	-	200,000
Cəmi	2,723,349	487,561	2,058,525	1,217,152	-	6,486,587

31 dekabr 2012-ci il tarixinə girovların təxmin edilən ədalətli dəyəri aşağıdakı kimidir:

	Korporativ kreditlər	Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – istehlak kreditləri	Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – sahibkarlıq kreditləri	Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – avtomobil kreditləri	Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – ipoteka kreditləri	31 dekabr 2012-ci il Cəmi
<i>Vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizləşməmiş kreditlər üzrə girovların ədalətli dəyəri</i>						
- daşınmaz əmlak	956,734	380,670	7,120,205	-	-	8,457,609
- zəmanətlər	-	39,420	-	-	-	39,420
- nəqliyyat vasitələri	-	-	-	28,000	-	28,000
<i>Fərdi dəyərsizləşməmiş kreditlər üzrə girovların ədalətli dəyəri</i>						
- daşınmaz əmlak	-	-	132,750	-	-	132,750
- nəqliyyat vasitələri	-	-	-	126,000	-	126,000
Cəmi	956,734	420,090	7,252,955	154,000	-	8,783,779

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Hesabat tarixinə yaşayış üçün nəzərdə tutulmuş daşınmaz əmlakın ədalətli dəyəri, Bankın kredit departamentinin təyin etdiyi şəhər və regionlar üzrə əmsallara uyğun olaraq kreditin verilməsi tarixində mövcud olan dəyərin indeksləşdirilməsi nəticəsində alınır. Digər daşınmaz əmlak və aktivlərin ədalətli dəyəri Bankın kredit departamenti tərəfindən daxili qaydaları və kənar xidmət təşkilatlarının təlimatları əsasında təxmin edilmişdir.

Müştərilərə verilmiş kreditlər və avans ödənişləri üzrə faiz dərəcəsinin təhlilləri 27 saylı Qeyddə əks etdirilmişdir. Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar 23 saylı Qeyddə əks etdirilmişdir.

Müştərilərə verilmiş kreditlər portfelinin iqtisadi sektorlar üzrə strukturu aşağıda göstərilən kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2013-cü il		31 dekabr 2012-ci il	
Ticarət və xidmət	16,442,404	30.09%	7,737,544	18.05%
Fiziki şəxslər	15,131,162	27.69%	5,839,274	13.62%
İstehsalat	11,673,514	21.37%	23,740,246	55.37%
Tikinti	6,536,609	11.96%	4,670,012	10.89%
Kənd təsərrüfatı	4,859,704	8.89%	886,825	2.07%
Nəqliyyat	-	0.00%	1,376	0.00%
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər (ümumi)	54,643,393	100.00%	42,875,277	100.00%

31 dekabr 2013-cü və 2012-ci il tarixlərinə müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə hesablanmış faiz gəlirləri müvafiq olaraq, 872,162 AZN və 837,880 AZN olmuşdur.

31 dekabr 2013-cü il tarixinə Bank 3 müştərisinə ümumi məbləği 12,338,589 AZN (31 dekabr 2012-ci il tarixinə: 14,613,457 AZN) olan kreditlər vermişdir və bu kreditlər fərdi olaraq Bankın kapitalının 20%-dən artıq olmuşdur.

31 dekabr 2013-cü il tarixinə Bank, 10 müştərisinə ümumi məbləği 31,163,100 AZN olan kreditlər vermişdir və bu kreditlər Bankın kredit portfelinin 57%-ni təşkil etmişdir (31 dekabr 2012-ci il tarixinə: 23,366,239 AZN, Bankın kredit portfelinin 58%-ni).

Bank, 31 dekabr 2013-cü və 2012-ci il tarixlərinə müştərilərə verilmiş və girov təminatı mövcud olmayan bir kreditin məcmu kapitala olan nisbətini pozmuşdur (maksimal hədd 7%). Bu nisbətini pozulması haqqında ARMB-yə məlumat verilmişdir və bu kənarlaşmanın Bankın əməliyyatlarına təsir edəcəyi gözlənilmir. Bankın rəhbərliyi inanır ki, Bank 2014-cü ilin sonuna qədər məcmu kapitalını artıraraq bu nisbətini normal həddə olmasını təmin edəcəkdir.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

15. ƏMLAK VƏ AVADANLIQLAR

Əmlak və avadanlıqlar aşağıdakılardan ibarətdir:

	Binalar	Mebel və qurğular	Kompüter və avadanlıqlar	Nəqliyyat vasitələri	Digər əsas vəsaitlər	Cəmi
İlkin dəyəri						
1 yanvar 2012-ci il	4,463,175	600,139	291,195	342,315	15,310	5,712,134
Əlavələr	-	73,394	92,581	-	-	165,975
Silinmələr	-	(3,086)	(6,187)	-	-	(9,273)
31 dekabr 2012-ci il	4,463,175	670,447	377,589	342,315	15,310	5,868,836
Əlavələr	-	56,753	8,726	-	-	65,479
Silinmələr	-	(635)	(33,419)	-	-	(34,054)
31 dekabr 2013-cü il	4,463,175	726,565	352,896	342,315	15,310	5,900,261
Yığılmış amortizasiya						
1 yanvar 2012-ci il	(879,455)	(422,413)	(177,239)	(209,678)	(10,183)	(1,698,968)
İl üzrə tutulmalar	(223,102)	(126,576)	(71,828)	(55,730)	(3,035)	(480,271)
Silinmələr	-	3,011	5,918	-	-	8,929
31 dekabr 2012-ci il	(1,102,557)	(545,978)	(243,149)	(265,408)	(13,218)	(2,170,310)
İl üzrə tutulmalar	(222,604)	(57,924)	(49,318)	(38,455)	(1,396)	(369,697)
Silinmələr	-	635	29,636	-	-	30,271
31 dekabr 2013-cü il	(1,325,161)	(603,267)	(262,831)	(303,863)	(14,614)	(2,509,736)
Xalis qalıq dəyəri						
31 dekabr 2013-cü il	3,138,014	123,298	90,065	38,452	696	3,390,525
31 dekabr 2012-ci il	3,360,618	124,469	134,440	76,907	2,092	3,698,526

31 dekabr 2013-cü və 2012-ci il tarixlərinə əmlak və avadanlıqlara daxil edilmiş tam amortizasiya olunmuş aktivlər müvafiq olaraq, 810,484 AZN və 524,838 AZN məbləğində olmuşdur.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

16. QEYRİ-MADDİ AKTİVLƏR

	Qeyri-maddi aktivlər
İlkin dəyəri	
1 yanvar 2012-ci il	170,436
Əlavələr	5,000
31 dekabr 2012-ci il	175,436
Əlavələr	10,997
31 dekabr 2013-cü il	186,433
Yığılmış amortizasiya	
1 yanvar 2012-ci il	(56,470)
İl üzrə tutulmalar	(17,206)
31 dekabr 2012-ci il	(73,676)
İl üzrə tutulmalar	(17,938)
31 dekabr 2013-cü il	(91,614)
Xalis qalıq dəyəri	
31 dekabr 2013-cü il	94,819
31 dekabr 2012-ci il	101,760

Qeyri-maddi aktivlərə proqram təminatı və lisenziyalar daxildir.

17. DİGƏR AKTİVLƏR

Digər aktivlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2013-cü il	31 dekabr 2012-ci il
Digər maliyyə aktivləri:		
Zəmanətlər üzrə hesablanmış faiz gəlirləri	8,489	4,754
Pul köçürmələri üzrə hesablaşmalar	2,614	3,963
Cəmi digər maliyyə aktivləri	11,103	8,717
Digər qeyri-maliyyə aktivləri:		
Müsadirə edilmiş aktivlər	3,457,481	322,481
Avans və digər debitor ödənişləri	64,477	26,354
Əmlak və avadanlıq üzrə avans ödənişləri	14,590	24,780
Təxirə salınmış xərclər	9,113	11,809
Cəmi digər aktivlər	3,556,764	394,141

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Qeydiyyatı Şəhadətnaməsinə əsasən müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə təmin edilmiş daşınmaz əmlak debitorun ödəniş etməməsi ilə əlaqədar olaraq Bank tərəfindən alınaraq, müsadirə edilmiş aktivlər bölümünə təqdim edilmişdir.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

31 dekabr 2013-cü və 2012-ci il tarixlərinə bu daşınmaz əmlak obyektinin təqribi ədalətli dəyəri müvafiq olaraq, 3,457,481 AZN və 322,481 AZN təşkil etmişdir.

	31 dekabr 2013-cü il	31 dekabr 2012-ci il
Torpaq sahəsi	3,135,000	-
Yaşayış sahəsi	322,481	322,481
Cəmi müsadirə edilmiş aktivlər	3,457,481	322,481

Bankın rəhbərliyi bu aktivləri satmaq niyyətindədir, buna baxmayaraq alıcı müəyyən etmək və planı tamamlamaq üçün hər hansı bir aktiv proqram tətbiq edilməmişdir.

18. BANKLARA, DÖVLƏT VƏ DİGƏR MALİYYƏ TƏŞKİLATLARINA ÖDƏNİLƏCƏK VƏSAİTLƏR

Banklara, dövlət və digər maliyyə təşkilatlarına ödəniləcək vəsaitlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2013-cü il	31 dekabr 2012-ci il
Sahibkarlığa Kömək Milli Fonduna ödəniləcək vəsaitlər	3,902,778	613,638
Azərbaycan İpoteka Fonduna ödəniləcək vəsaitlər	1,226,693	229,201
Digər bankların müxbir hesabları	5,182	1,318
Banklardan alınmış kreditlər	-	815,244
Cəmi banklara, dövlət və digər maliyyə təşkilatlarına ödəniləcək vəsaitlər	5,134,653	1,659,401

31 dekabr 2013-cü və 2012-ci il tarixlərinə banklara, dövlət və digər maliyyə təşkilatlarına ödəniləcək vəsaitlər üzrə hesablanmış, lakin ödənilməmiş faizlər müvafiq olaraq, 3,391 AZN və 58,327 AZN təşkil etmişdir.

Banklara, dövlət və digər maliyyə institutlarına ödəniləcək vəsaitlərə 31 dekabr 2013-cü il tarixinə Sahibkarlığa Kömək Milli Fondundan alınmış illik faiz dərəcəsi 1%, ödəniş müddəti 3 il olan 402,778 AZN məbləğində kredit vəsaiti və ödəniş müddəti 9.5 il, 3,500,000 AZN məbləğində kredit vəsaiti daxil olmuşdur (31 dekabr 2012-ci il: ödəniş müddəti 3 il və illik faiz dərəcəsi 1% olan kreditin məbləği 613,146 AZN). ARMB nəzdində İpoteka Fondundan ödəniş müddəti 20 ildən artıq və illik faiz dərəcəsi 4% olaraq alınmış kredit vəsaitinin məbləği 1,223,302 AZN (31 dekabr 2012-ci il: ödəniş müddəti 20 ildən artıq və illik faiz dərəcəsi 4% olan 228,410 AZN məbləğində kredit vəsaiti) təşkil etmişdir.

19. MÜŞTƏRİ HESABLARI

Müştəri hesabları aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2013-cü il	31 dekabr 2012-ci il
Müddətli əmanətlər	27,931,281	22,231,889
Cari və hesablaşma hesabları	24,891,632	16,909,578
Cəmi müştəri hesabları	52,822,913	39,141,467

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

31 dekabr 2013-cü və 2012-ci il tarixlərinə müştəri hesablarına daxil olan hesablanmış faiz xərcləri, müvafiq olaraq, 678,478 AZN və 762,022, AZN təşkil etmişdir.

31 dekabr 2013-cü və 2012-ci il tarixlərinə müvafiq olaraq, 19,823,949 AZN və 13,093,876 AZN məbləğində müştəri vəsaitləri AƏSF tərəfindən təmin edilmiş əmanətlərdir.

Müştərilər hesabları üzrə iqtisadi sektorların təhlili aşağıda göstərilən kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2013-cü il	31 dekabr 2012-ci il
Fiziki şəxslər	38,048,850	29,114,254
Sığorta	6,005,432	7,329,599
Ticarət və xidmət	5,536,600	1,844,426
Digər maliyyə institutları	1,775,691	463,010
Kənd təsərrüfatı	1,074,002	-
Nəqliyyat və rabitə	44,216	79,321
İstehsalat	10,421	6,173
Digər	327,701	304,684
Cəmi müştəri hesabları	52,822,913	39,141,467

Bankın 31 dekabr 2013-cü və 2012-ci il tarixlərinə əmanətlərinin ümumi məbləği, müvafiq olaraq, 15,299,243 AZN və 12,874,001AZN təşkil edən 1 müştərisi mövcud olmuşdur ki, bu da fərdi olaraq Bankın kapitalının 61% və 60%-dən artıq olmuşdur.

20. DİGƏR ÖHDƏLİKLƏR

Digər öhdəliklər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2013-cü il	31 dekabr 2012-ci il
Digər maliyyə öhdəlikləri:		
Pul köçürmələri üzrə hesablaşmalar	172,222	130,722
Azərbaycan Əmanətlərin Sığortalanması Fonduna olan kreditor borcları	28,834	15,690
Göstərilən xidmətlər üzrə kreditor borcları	28,320	28,320
Müxtəlif kreditorlar	14,743	9,613
Digər	5,177	-
Cəmi digər maliyyə öhdəlikləri	249,296	184,345
Digər qeyri-maliyyə öhdəlikləri:		
Dövlət və yerli fondlara ödəniləcək vəsaitlər	36,720	53,848
Digər	4,767	-
Cəmi digər öhdəliklər	290,783	238,193

21. NİZAMNAMƏ KAPİTALI

31 dekabr 2013-cü il tarixinə təsdiq edilmiş, yerləşdirilmiş və ödənilmiş səhmdar kapitalı hər birinin dəyəri 1,000 AZN olan 22,000 adi səhmlərdən ibarət olmuşdur (2012-ci ildə: 20,000 adi səhm, hər birinin dəyəri 1,000 AZN).

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

31 dekabr 2013-cü və 2012-ci il tarixlərinə Bankın mövcud səhmlərinin hərəkəti aşağıdakı cədvəldə təqdim edilmişdir:

	Adi səhmlər
1 yanvar 2012-ci il	20,000
Adi səhmlərin emissiyası	-
31 dekabr 2012-ci il	20,000
Adi səhmlərin emissiyası	2,000
31 dekabr 2013-cü il	22,000

22. TƏƏHHÜDLƏR VƏ ŞƏRTİ ÖHDƏLİKLƏR

Vaxtaşırı olaraq və adi fəaliyyətin gedişində Bank müştərilərinin tələbatlarını qarşılamaq məqsədilə balansdan kənar risklər yarada biləcək maliyyə alətlərində tərəf kimi çıxış edir. Müxtəlif kredit risklərinə malik bu alətlər maliyyə vəziyyəti hesabatında öz əksini tapmamışdır. Müştərilərin öhdəliklərini yerinə yetirə bilmədikləri hallarda, girov və zəmanətlərin dəyərsiz olduğu zaman şərti öhdəliklər və təəhhüdlər üzrə Bankın maksimal kredit itkisi, bu maliyyə alətlərini yaradan müqavilələr üzrə göstərilən məbləğlər şəklində təqdim edilir.

Bank balansarxası öhdəliklər üzrə maliyyə və öhdəliklərində tətbiq edilən kredit nəzarət və idarəetmə siyasətindən istifadə edir. 31 dekabr 2013-cü və 2012-ci il tarixlərinə nominal və ya müqavilə üzrə balansdan kənar öhdəliklər aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2013-cü il		31 dekabr 2012-ci il	
	Nominal məbləğ	Risk üzrə ölçülmüş məbləğ	Nominal məbləğ	Risk üzrə ölçülmüş məbləğ
Şərti öhdəliklər və kredit təəhhüdləri				
Kreditlər və istifadə edilməmiş kredit xətləri üzrə öhdəliklər	10,192,604	10,192,604	8,783,740	8,783,740
Zəmanətlər	5,400,144	5,400,144	5,918,935	5,918,935
Cəmi şərti öhdəliklər və kredit təəhhüdləri	15,592,748	15,592,748	14,702,675	14,702,675

Kapital qoyuluşları üzrə öhdəliklər

14 noyabr 2013-cü il tarixində Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankının İdarə Heyəti, mövcud banklar üzrə məcmu kapitalın səviyyəsinin, eləcə də yeni fəaliyyətə başlamış bankların nizamnamə kapitalının minimal olaraq 50 milyon AZN məbləğində artırılması haqqında qərar qəbul etmişdir. Məcmu kapitalın minimal məbləği üzrə olan yeni tələb 1 yanvar 2015-ci il tarixindən başlayaraq qüvvəyə minəcəkdir. Bankın rəhbərliyi, mövcud səhmdarlara yeni səhmlər buraxaraq məcmu kapitalı 1 yanvar 2015-ci il tarixində tələb edilən səviyyəyə qədər artırmağı planlaşdırır. Bu tələbin pozulması ARMB tərəfindən Banka verilmiş lisenziyanın ləğv edilməsi ilə nəticələnə bilər.

Məhkəmə proseduraları

Vaxtaşırı olaraq və adi fəaliyyətin gedişində müştərilər və üçüncü şəxslər tərəfindən Banka qarşı iddialar irəli sürülə bilər. Bankın rəhbərliyi hesab edir ki, bu iddialarla bağlı hər hansı bir əhəmiyyətli zərər baş verməyəcəkdir və müvafiq olaraq maliyyə hesabatlarında zərərlərin ödənilməsi üçün yaradılmamışdır.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Vergi qanunvericiliyi

Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyindəki müddəalara bəzən müxtəlif şərhlər və dəyişikliklər baş verir və bu dəyişikliklər müxtəlif mənalarda şərh edilə bilər və nəticədə vergi orqanları bu müddəaları özləri hesab etdikləri kimi şərh edə bilərlər. Praktikada, vergi orqanları belə hallarda adətən vergi ödəyicilərinin əleyhinə qərar çıxarırlar ki, nəticədə vergi ödəyiciləri öz hüquqlarını məhkəmə vasitəsilə müdafiə etməyə məcbur olurlar. Qeyd etmək lazımdır ki, vergi orqanları məhkəmə orqanları tərəfindən təqdim edilmiş “haqsız vergi qazancı”, “əməliyyatın əsas kommersiya məqsədi” konsepsiyalarından və “əməliyyatın kommersiya mahiyyəti/(məqsədi)” kriteriyalarından istifadə edə bilərlər.

Belə qeyri-müəyyənliklər, əsasən maliyyə alətlərinin/derivativlərin və transfer qiymətini təyin etmək məqsədilə əməliyyatın bazar qiymətinin istifadə edilməsi zamanı vergi qanunvericiliyinə uyğun olaraq şərhinə aid edilə bilər. Bu hallar eləcə də kreditlər üzrə ehtiyatların yaradılması zamanı yaranan müvəqqəti fərqlərin və bunun vergi öhdəliyinə təsirinin vergi orqanları tərəfindən mənfəət vergisi bazasının bilərəkdən azaldılması kimi şərh edilməsinə aid edilə bilər. Bankın rəhbərliyi əmindir ki, bütün lazımı vergilər hesablanmış, öhdəliklər yaradılmışdır və ona görə də əlavə vergi ehtiyatının yaradılmasına ehtiyac yoxdur.

Ümumiyyətlə, vergi ödəyicilərinin audit tarixindən əvvəlki üç ilə aid maliyyə təsərrüfat fəaliyyəti vergi orqanları tərəfindən yoxlanıla bilər. Bundan əlavə, vergi yoxlamaları başa çatsa belə aparılmış yoxlamaların daha yüksək vergi orqanları tərəfindən yoxlanılması ehtimalı da istisna edilmir. Həmçinin, Azərbaycan Respublikası Konstitusiyaya Məhkəməsinin qərarının müddəalarına əsasən vergi yoxlamasının əhatə etdiyi üç illik limit, məhkəmənin qərarına əsasən vergi ödəyicisinin vergi orqanlarını bilərəkdən yanlış istiqamətləndirdiyi və onlara çaşdırıcı məlumatlar verdiyi hallarda uzadıla bilər.

Bankda 2009-cu ildən 2011-ci ilə qədər olan dövrü əhatə edən vergi auditini həyata keçirmək üçün 2012-ci ilin dekabr ayında səlahiyyətli vergi nümayəndələri təyin edilmişdir. Lakin, hazırkı maliyyə hesabatlarının hazırlanması tarixinə vergi auditini tamamlanmamışdır. Hal-hazırda vergi auditinin nəticələrini qiymətləndirmək mümkün deyil. Buna baxmayaraq, Bankın rəhbərliyi inanır ki, Bankın vergi məsələlərinə yanaşması Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsinə uyğundur.

23. ƏLAQƏLİ TƏRƏFLƏRLƏ ƏMƏLİYYATLAR

BMUS 24 “Əlaqəli tərəflərlə bağlı qeydlər” standartının tələblərinə əsasən əlaqəli tərəflər və ya əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar aşağıdakılardan ibarətdir:

- (a) Bankın birbaşa, dolayı yolla və ya hər hansı bir üçüncü tərəf vasitəsilə nəzarət etdiyi, nəzarətində olduğu və ya bərabər nəzarət altında olduğu tərəflər (buraya ana şirkətlər, törəmə müəssisələr, eyni səviyyədə olan törəmə müəssisələr aiddir); Bankın fəaliyyətində marağı və bu fəaliyyətə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərmək imkanı olan şəxslər; və Bankın fəaliyyətinə orta nəzarət həyata keçirən şəxslər;
- (b) Assosiasiya edilmiş müəssisələr – Bank tərəfindən fəaliyyətinə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərilə biləcək, lakin törəmə və ya birgə müəssisə olmayan tərəflər;
- (c) Bankın tərəf kimi çıxış etdiyi birgə müəssisələr;
- (ç) Bankın və ya ana şirkətin idarə heyətinin üzvləri;
- (d) (a) və ya (ç) bəndlərində göstərilən şəxslərin yaxın ailə üzvləri;
- (e) (ç) və ya (d) bəndlərində göstərilən şəxslər tərəfindən birbaşa və ya dolayı yolla səsvermə hüquqlarının əhəmiyyətli hissəsini əlində cəmləşdirən nəzarətdə olan tərəflər, müəssisələr və birgə müəssisələr aiddir; və ya

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALIYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

- (ə) İş müddəti bitdikdən sonra Bankın keçmiş işçiləri və ya Bankın əlaqəli olduğu şəxs tərəfindən alınacaq mükafatlar.

Ehtimal edilən hər hansı bir əlaqəli tərəfi nəzərə alarkən, əlaqənin təkcə hüquqi formasına deyil, həmçinin mahiyyətinə diqqət yetirilir. Bankın 31 dekabr 2013 və 2012-ci il tarixinə əlaqəli tərəflərə aid aşağıdakı qalıqları mövcud olmuşdur:

	31 dekabr 2013-cü il		31 dekabr 2012-ci il	
	Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar	Maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ	Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar	Maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ
Müştərilərə verilmiş kreditlər		52,209,639		39,997,162
- Bankın rəhbərliyi	50,305		53,009	
- digər əlaqəli şəxslər	129,361		139,508	
Dəyərsizləmə üzrə ehtiyatlar		(3,622,129)		(4,066,865)
- Bankın rəhbərliyi	(787)		(158)	
- digər əlaqəli şəxslər	(2,765)		(276)	
Müştəri hesabları		52,822,913		39,141,467
- Bankın rəhbərliyi	15,373,224		12,926,176	
- digər əlaqəli şəxslər	128,436		117,806	
Rəhbərliyin əsas işçilərinin kompensasiyası:		1,111,338		1,039,146
- işçilərə qısamüddətli ödəmələr	411,391		346,284	

31 dekabr 2013-cü və 2012-ci il tarixlərində başa çatmış il üzrə məcmu gəlir hesabatına aşağıdakı əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar daxildir:

	31 dekabr 2013-cü il		31 dekabr 2012-ci il	
	Əlaqəli tərəflərlə olan əməliyyatlar	Maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ	Əlaqəli tərəflərlə olan əməliyyatlar	Maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ
Faiz gəlirləri		7,631,915		6,014,127
- Bankın rəhbərliyi	3,901		4,118	
- digər əlaqəli şəxslər	9,177		10,395	
Faiz xərcləri		(2,611,316)		(2,411,989)
- Bankın rəhbərliyi	(7,357)		(6,500)	
- digər əlaqəli şəxslər	(9,046)		(12,188)	
(Ehtimal edilən zərər üçün ehtiyatlar)/ehtiyatların bərpa edilməsi		(993,982)		(1,870,611)
- Bankın rəhbərliyi	(629)		11,351	
- digər əlaqəli tərəflər	(2,489)		2,931	

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

24. KAPİTALIN İDARƏ OLUNMASI

Kapitalın idarə olunması ARMB tərəfindən təyin olunmuş kapital tələbləri ilə uzlaşdığı halda Bankın məqsədləri Bankın fəaliyyətini davam etdirmək qabiliyyətini qorumaq və azı 12% kapitalın uyğunluq nisbətinə nail olmaq üçün kifayət qədər kapital bazasını saxlamaqdır. ARMB tərəfindən təyin olunmuş kapitalın uyğunluq nisbəti ilə uzlaşan kapitalın idarə olunmasına Bankın İdarə Heyətinin sədri, Baş mühasib, Daxili audit departamentinin direktoru və Müşahidə Şurasının sədri tərəfindən nəzərdən keçirilmiş və imzalanmış hesablamların icmalı əsasında hazırlanan aylıq hesabatlarla nəzarət olunur.

ARMB tərəfindən təyin olunmuş cari kapital tələbləri əsasında banklar aşağıda qeyd olunan şərtlərə riayət etməlidirlər: (a) nizamnamə kapitalının minimal səviyyəsini 50,000,000 AZN olaraq saxlamaq, buna baxmayaraq ARMB cari kapitalın artırılması tələblərini mövcud banklar üçün 1 yanvar 2015-ci il tarixinədək uzatmışdır (2012-ci il: 10,000,000 AZN); (b) minimal kapital və risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlər (“nizamnamə kapitalının nisbəti”) arasındakı nisbəti minimal olaraq göstərilmiş 12% -də və ya ondan yüksək dərəcədə saxlamaq (2012-ci il: 12%); 1-ci dərəcəli kapital və risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlər arasındakı nisbəti (“1-ci dərəcəli kapital nisbəti”) minimal olaraq göstərilmiş 6%-də və ya ondan yüksək dərəcədə saxlamaq (2012-ci il: 6%); (c) 1-ci dərəcəli kapital Məcmu kapitalın 50 faizdən çox olmamalıdır; (d) 2-ci dərəcəli kapital 1-ci dərəcəli kapitalın məbləğindən çox olmamalıdır.

ARMB-ın kapital tələblərinə müvafiq olaraq hesablanmış Bankın kapital tərkibi aşağıdakı cədvəldə təqdim olunur:

	31 dekabr 2013-cü il	31 dekabr 2012-ci il
1-ci dərəcəli kapital		
Nizamnamə kapitalı	22,000,000	20,000,000
Bölüşdürülməmiş mənfəət	(2,275,327)	(617,479)
Cari ilin zərəri	-	(1,657,848)
Cəmi 1-ci dərəcəli kapital	19,724,673	17,724,673
1-ci dərəcəli kapitaldan tutulmalar		
Qeyri-maddi aktivlər	(94,819)	(101,760)
Tutulmalardan sonra 1-ci dərəcəli kapital	19,629,854	17,622,913
2-ci dərəcəli kapital		
Cari ilin gəliri	1,960,072	-
Ümumi ehtiyatlar	985,057	804,745
Cəmi 2-ci dərəcəli kapital	2,945,129	804,745
Tutulmalardan sonra məcmu kapital	22,574,983	18,427,658
Risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş yekun aktivlər:	78,804,589	64,379,617
1-ci dərəcəli kapitalın adekvatlıq əmsali	25%	28%
Məcmu kapitalın adekvatlıq əmsali	29%	29%

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

25. ƏMƏLİYYAT SEQMENTLƏRİ

Bank iki əsas biznes seqmenti əsasında təşkil edilmişdir:

- Fərdi bankçılıq – fərdi bank xidmətləri, fərdi müştərilərin cari hesabları, cari əmanətlər, müddətli əmanətlər, investisiya əmanət məhsulları, depozitari xidmətləri, kredit və debet kartları, istehlak və ipoteka kreditləri;
- Korporativ bankçılıq – birbaşa debet xidmətləri, cari hesablar, əmanətlər, overdraft, kredit və digər kredit vasitələri, xarici valyuta və derivativ məhsulları.

Biznes seqmentləri arasında əhəmiyyətli gəlir və ya xərclərin axını mövcud deyil. Daxili dövriyyələr və transfer qiyməti üzrə düzəlişlər təqdim edilən hər bir seqmentdə nəzərə alınmışdır. Gəlir üzrə pay bölgüsü müqavilələri məntiqli əsasda xarici müştəri gəlirlərinin biznes seqmentləri üzrə yerləşdirmək üçün istifadə edilir.

Bu biznes üzrə seqment məlumatı aşağıdakı cədvəldə göstərilmişdir:

	Fərdi bankçılıq	Korporativ bankçılıq	Digər seqmentlər	31 dekabr 2013-cü il Cəmi
Faiz gəlirləri	2,294,584	5,132,094	205,237	7,631,915
Faiz xərcləri	(1,726,897)	(884,419)	-	(2,611,316)
Dəyərsizləşmə zərərləri üzrə ehtiyat	(658,795)	(335,187)	-	(993,982)
Xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə xalis gəlir	-	-	134,093	134,093
Haqq və komissiya gəlirləri	873,025	226,021	-	1,099,046
Haqq və komissiya xərcləri	(188,782)	(71,265)	-	(260,047)
Digər gəlirlər	-	-	108	108
Əməliyyat gəlirləri	593,135	4,067,244	339,438	4,999,817
Əməliyyat xərcləri	(228,429)	(1,441,982)	(463,420)	(2,133,831)
Əməliyyat mənfəəti/(zərəri)	364,706	2,625,262	(123,982)	2,865,986
Mənfəət vergisindən əvvəl gəlir/(zərər)	364,706	2,625,262	(123,982)	2,865,986
Seqment aktivləri	21,068,305	45,418,979	17,876,625	84,363,909
Seqment öhdəlikləri	(38,221,071)	(19,908,717)	(1,030,046)	(59,159,834)
Digər seqment vahidləri:				
Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər üzrə köhnəlmə və amortizasiya xərcləri	-	-	387,635	387,635
Müştərilərə verilmiş kreditlər	20,562,504	31,647,135	-	52,209,639
Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər	-	-	3,485,344	3,485,344
Müştəri hesabları	38,048,850	14,774,063	-	52,822,913

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

	Fərdi bankçılıq	Korporativ bankçılıq	Digər seqmentlər	31 dekabr 2012-ci il Cəmi
Faiz gəlirləri	1,017,637	4,558,457	438,033	6,014,127
Faiz xərcləri	(1,626,097)	(785,892)	-	(2,411,989)
Dəyərsizləşmə zərərləri üzrə ehtiyat	(118,818)	(1,751,793)	-	(1,870,611)
Xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə xalis gəlir	-	-	91,654	91,654
Haqq və komissiya gəlirləri	629,777	228,436	-	858,213
Haqq və komissiya xərcləri	(184,675)	(52,762)	-	(237,437)
Digər gəlirlər	-	-	12,609	12,609
Əməliyyat gəlirləri	(282,176)	2,196,446	542,296	2,456,566
Əməliyyat xərcləri	(237,566)	(1,308,898)	(514,763)	(2,061,227)
Əməliyyat (zərəri)/mənfəəti	(519,742)	887,548	27,533	395,339
Mənfəət vergisindən əvvəl (zərər)/gəlir	(519,742)	887,548	27,533	395,339
Seqment aktivləri	9,084,840	42,468,797	10,734,998	62,288,635
Seqment öhdəlikləri	(29,089,059)	(11,879,955)	(363,472)	(41,332,486)
Digər seqment vahidləri:				
Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər üzrə köhnəlmə və amortizasiya xərcləri	-	-	497,477	497,477
Müştərilərə verilmiş kreditlər	9,287,700	30,709,462	-	39,997,162
Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər	-	-	3,800,286	3,800,286
Müştəri hesabları	29,114,254	10,027,213	-	39,141,467

26. MALİYYƏ ALƏTLƏRİNİN ƏDALƏTLİ DƏYƏRİ

31 dekabr 2013-cü və 2012-ci il tarixlərinə Bankın ədalətli dəyərdə ölçülən maliyyə alətləri mövcud olmamışdır.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Aşağıda qeyd olunmuş cədvəldə ədalətli dəyər də ölçülməyən maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri təxminləri və hər bir ədalətli dəyər təxmininin təsnifləşdirildiyi ədalətli dəyər iyerarxiyasında səviyyələr ilə təhlil edilir.

	Aşağıdakılardan istifadə etməklə ədalətli dəyərin ölçülməsi				Cəmi
	Qiymətləndirmə tarixi	Fəal bazarda təyin olunmuş qiymətlər (Səviyyə 1)	Müşahidə edilə bilən əhəmiyyətli məlumatlar (Səviyyə 2)	Müşahidə edilə bilməyən əhəmiyyətli məlumatlar (Səviyyə 3)	
Ədalətli dəyərləri açıqlanan aktivlər					
Pul vəsaitləri və ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər	31 dekabr 2013-cü il	11,501,940	-	-	11,501,940
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	31 dekabr 2013-cü il	-	-	13,610,222	13,610,222
Müştərilərə verilmiş kreditlər	31 dekabr 2013-cü il	-	-	52,209,639	52,209,639
Digər maliyyə aktivləri	31 dekabr 2013-cü il	-	-	11,103	11,103
Ədalətli dəyərləri açıqlanan öhdəliklər					
Banklara, dövlət və digər maliyyə institutlarına ödəniləcək vəsaitlər	31 dekabr 2013-cü il	-	-	5,134,653	5,134,653
Müştəri hesabları	31 dekabr 2013-cü il	-	-	52,822,913	52,822,913
Digər maliyyə öhdəlikləri	31 dekabr 2013-cü il	-	-	249,296	249,296
Aşağıdakılardan istifadə etməklə ədalətli dəyərin ölçülməsi					
	Qiymətləndirmə tarixi	Fəal bazarda təyin olunmuş qiymətlər (Səviyyə 1)	Müşahidə edilə bilən əhəmiyyətli məlumatlar (Səviyyə 2)	Müşahidə edilə bilməyən əhəmiyyətli məlumatlar (Səviyyə 3)	Cəmi
Ədalətli dəyərləri açıqlanan aktivlər					
Pul vəsaitləri və ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər	31 dekabr 2012-ci il	7,371,095	-	-	7,371,095
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	31 dekabr 2012-ci il	-	-	10,725,951	10,725,951
Müştərilərə verilmiş kreditlər	31 dekabr 2012-ci il	-	-	39,997,162	39,997,162
Digər maliyyə aktivləri	31 dekabr 2012-ci il	-	-	8,717	8,717
Ədalətli dəyərləri açıqlanan öhdəliklər					
Banklara, dövlət və digər maliyyə institutlarına ödəniləcək vəsaitlər	31 dekabr 2012-ci il	-	-	1,659,401	1,659,401
Müştəri hesabları	31 dekabr 2012-ci il	-	-	39,141,467	39,141,467
Digər maliyyə öhdəlikləri	31 dekabr 2012-ci il	-	-	184,345	184,345

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Ədalətli dəyərdə qiymətləndirilməyən maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin ədalətli dəyəri

Maliyyə vəziyyəti hesabatında Bankın ədalətli dəyərdə qiymətləndirilməyən maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri və qalıq məbləğlərinin növlər ilə müqayisəsi aşağıda qeyd olunmuşdur. Cədvəldə qeyri-maliyyə aktivləri və qeyri-maliyyə öhdəliklərinin ədalətli dəyəri qeyd olunmamışdır:

	Qalıq dəyəri 2013-cü il	Ədalətli dəyər 2013-cü il	Tanınmayan gəlir/(zərər) 2013-cü il	Qalıq dəyəri 2012-ci il	Ədalətli dəyər 2012-ci il	Tanınmayan gəlir/(zərər) 2012-ci il
Maliyyə aktivləri						
Pul vəsaitləri və ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər	11,501,940	11,501,940	-	7,371,095	7,371,095	-
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	13,610,222	13,610,222	-	10,725,951	10,725,951	-
Müştərilərə verilmiş kreditlər	52,209,639	52,209,639	-	39,997,162	39,997,162	-
Digər maliyyə aktivləri	11,103	11,103	-	8,717	8,717	-
Maliyyə öhdəlikləri						
Banklara, dövlət və digər maliyyə institutlarına ödəniləcək vəsaitlər	5,134,653	5,134,653	-	1,659,401	1,659,401	-
Müştəri hesabları	52,822,913	52,822,913	-	39,141,467	39,141,467	-
Digər maliyyə öhdəlikləri	249,296	249,296	-	184,345	184,345	-
Reallaşdırılmamış ədalətli dəyərdə cəmi tanınmayan dəyişiklik						
			-			-

Ədalətli dəyəri qalıq dəyərinə yaxın olan aktivlər və öhdəliklər

Likvid və ya ödəmə dövrü qısamüddətli (üç aydan daha az) olan maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri üzrə hesab edilir ki, qalıq dəyərləri ədalətli dəyərlərinə yaxındır. Bu fərziyyə həmçinin xüsusi ödəmə müddəti və dəyişən dərəcəli maliyyə alətləri olmadan, depozitlərə də tətbiq edilir.

Sabit və dəyişən dərəcəli maliyyə alətləri

Fəal bazar qiyməti olan borc alətləri üzrə ədalətli dəyər təyin edilmiş bazar qiymətləri əsasında müəyyən edilir. Fəal bazar qiyməti olmayan borc alətlərinin ədalətli dəyəri, hal-hazırda oxşar şərtlər, kredit riski və qalan ödəmə müddəti üzrə borc üçün mövcud olan dərəcələr istifadə etməklə pul vəsaitlərinin gələcək hərəkəti azaldılmaqla qiymətləndirilir.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

27. RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ

Bank daxilindəki risklərin idarə olunması sisteminin funksiyası maliyyə riskləri (kredit, bazar, coğrafi konsentrasiya, valyuta, likvidlik və faiz dərəcəsi), əməliyyat riskləri və hüquqi risklər ilə əlaqədar olaraq həyata keçirilir. Maliyyə risklərinin idarəetmə funksiyasının əsas vəzifəsi risk çərçivələrini yaratmaq və aşkarlanmış risklərin həmin çərçivələr daxilində qalmasından əmin etməkdir. Əməliyyat və hüquqi risklərin idarə olunması funksiyası əməliyyat və hüquqi risklərin yaranması hallarını azaltmaq üçün daxili siyasətin və proseduraların lazımi qaydada yerinə yetirildiyindən əmin olmağı nəzərdə tutur.

Bank rəhbərliyi anlayır ki, səmərəli və effektiv risk idarəetmə sisteminə malik olmaq vacib şərtidir. Bu məqsədlə, Bank rəhbərliyi risklərin idarə olunması komitəsi yaratmışdır. Bu qrupun əsas məqsədi Bankı ehtimal edilən risklərə qarşı qorumaq və ona qarşıda qoyulan hədəflərə çatmaq imkanı yaratmaqdır. Risklərin idarə olunması sistemi vasitəsilə Bank rəhbərliyi, aşağıdakı risklərin idarə olunmasına nəzarət edir:

Ədalətli dəyəri müəyyən edərkən istifadə edilən üsullar və ehtimallar

Maliyyə alətlərinin təxmin edilən ədalətli dəyəri Bank tərəfindən mövcud bazar məlumatlarından (əgər mövcud olarsa) və müvafiq qiymətləndirmə metodlarından istifadə etməklə müəyyən edilmişdir. Lakin, təxmin edilən ədalətli dəyərin müəyyən edilməsi üçün bazar məlumatlarını şərh edərkən peşəkar mülahizələr irəli sürmək tələb edilir. Azərbaycan Respublikasında inkişaf etməkdə olan bazar iqtisadiyyatına xas xüsusiyyətlər müşahidə olunmaqdadır, lakin iqtisadi şərait maliyyə bazarlarında aktivliyin həcmi məhdudlaşdırmaqda davam edir. Bazar qiymətləri köhnəlmiş ola bilər və ya aşağı qiymətlərlə satışın dəyərini əks etdirə bilər və bu səbəbdən maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini əks etdirməyə bilər. Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini müəyyən edərkən Bankın rəhbərliyi bütün mövcud bazar məlumatlarından istifadə edir.

Bazar qiymətləri mövcud olmadıqda, Bank qiymətləndirmə üsullarından istifadə etmişdir. Fəal bazar qiyməti olmayan dəyişkən faizli maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri təxminən onların qalıq dəyərinə bərabərdir. Fəal bazar qiyməti olmayan sabit faizli maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri analoji kredit riskinə və ödəmə müddətinə malik yeni alətlər üçün mövcud faiz dərəcələrini tətbiq etməklə diskont edilmiş gələcək pul vəsaitlərinin hərəkəti metoduna əsaslanır.

Kredit riski

Bir tərəfin maliyyə aləti üzrə öhdəliklərini yerinə yetirə bilmədiyi zaman və maliyyə zərərləri ilə nəticələnmə bilən hallarda Bank kredit riskinə məruz qalır. Kredit riskinə məruz qalma, digər tərəflərə borc vermə və maliyyə aktivlərinin artırılmasına səbəb olan digər əməliyyatlarda iştirak etmənin nəticəsində yaranır.

Riskin idarə edilməsi və onun monitorinqi müəyyən olunmuş səlahiyyətlər çərçivəsində kredit komitəsi və Bankın İdarə heyəti tərəfindən yerinə yetirilir. Kredit komitəsi tərəfindən hər hansı fəaliyyət həyata keçirməzdən əvvəl kredit prosesləri üzrə bütün tövsiyələr (borcalanların tətbiq edilmiş limitləri və ya kredit müqavilələrinə edilən düzəlişlər və s.) nəzərdən keçirilir və kredit departamentinin mütəxəssisləri tərəfindən təsdiqlənir. Riskin gündəlik idarə edilməsi kredit departamentinin rəhbərliyi tərəfindən həyata keçirilir.

Bank bir borcalan və ya bir qrup borcalanlar ilə bağlı və sənaye seqmentləri üzrə qəbul edilmiş risk məbləğlərinə hədlər qoymaqla üzərinə götürdüyü kredit risklərini səviyyələrə bölür. İdarə heyəti hər borcalan tərəfindən və məhsul üzrə (sənaye sahəsi) yaranan kredit riski dərəcəsi üçün məhdudiyətləri təsdiq edir. Banklar və brokerlər də daxil olmaqla hər hansı bir borcalan üzrə təsir kredit komitəsi tərəfindən qoyulan maliyyə vəziyyəti hesabatına və ya ondan kənar təsirləri əhatə edən sub-limitlərlə məhdudlaşdırılır. Məhdudiyətlər üzrə faktiki təsirin gündəlik monitorinqi aparılır.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALIYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Müvafiq hallarda və ümumiyyətlə bir çox kredit ayırmalarında Bank girov və korporativ təminatlar və şəxsi zəmanətlər götürür ki, bunların mühüm hissəsi şəxsi kreditlərdir və onlar üzrə belə şərtlər qəbul edilmir. Belə risklər davamlı şəkildə tənzimlənir və ildə bir dəfə və ya daha tez-tez yoxlanılır.

Kreditin uzadılması üzrə öhdəliklərə müştəri kreditləri, zəmanətlər və ya akkreditiv şəklində öhdəlik götürülmüş ümumi vəsaitlərin istifadə olunmamış hissələri aiddir. Balansdan kənar maliyyə alətlərinin kredit riski qarşı tərəfin öz müqavilənin şərtlərini yerinə yetirə bilməməsindən yaranan zərərlər kimi müəyyən olunur. Kreditin uzadılması öhdəliklərinin kredit riski ilə bağlı Bank ümumi istifadə olunmamış öhdəliklərin məbləği həcmində itkilərə məruz qala bilər. Bununla belə, itkinin təxmini miqdarı ümumi istifadə olunmamış öhdəliklərdən az olur, çünki kreditin uzadılması barədə bir çox öhdəliklər xüsusi kredit standartları şamil edən müştərilərdən asılı olur. Bank şərti öhdəliklərə maliyyə vəziyyəti hesabatının ödəniş dövrünə də nəzarət edir, çünki uzunmüddətli öhdəliklər ümumilikdə qısamüddətli öhdəliklərə nisbətən daha yüksək kredit riski daşıyır.

Maksimal risk

Bankın maliyyə vəziyyəti hesabatında maksimal riskə məruz qalma səviyyəsi ümumi olaraq maliyyə vəziyyəti hesabatında maliyyə aktivlərinin qalıq dəyərində göstərilir. Aktiv və öhdəliklərin mümkün qarşılıqlı hesablanılmasının potensial kredit riskinə məruz qalmasına təsiri əhəmiyyətli deyil.

Balansdan kənar bəndlər üzrə maksimal kredit riski, zəmanətlər və akkreditivlər şərti öhdəliklərin ümumi məbləğini təşkil edir. Bankın balansdan kənar bəndlər üzrə maksimal kredit riski 22 sayılı Qeyddə “Təəhhüdlər və şərti öhdəliklər” əks etdirilmişdir.

Balansdan kənar maliyyə alətləri üçün kredit riski digər tərəfin müqavilə şərtlərinə müvafiq olaraq öhdəliklərini yerinə yetirə bilmədiyi zaman və maliyyə zərərləri ilə nəticələnmə bilən risk kimi təyin edilir. Şərti öhdəlikləri, kreditlərin təsdiqi, riskin idarəetmə limitləri və monitoring proseduralarını təyin etdikdə Bank maliyyə vəziyyəti hesabatında təqdim edilmiş alətlər üçün istifadə etdiyi kredit prinsiplərini tətbiq edir.

Aşağıdakı cədvəl maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin risklərə məruz qalmasının maksimal həddini təqdim edir. Maliyyə aktivləri üçün bu məbləğ əvəzləşdirmələr və mövcud girovlar çıxıldıqdan sonra aktivlərin qalıq dəyərində bərabərdir. Maliyyə zəmanətləri və digər şərti təəhhüdlər üçün kredit riskinə məruz qalmanın maksimum həddi Bankın bu zəmanətlər üzrə üçüncü şəxslərə ödənilməli olan mütləq məbləğlər, kredit öhdəliklərində isə müştəri tərəfindən tələb edilən vəsaitlərin məbləği kimi təyin edilir.

	Maksimal risk	Əvəzləşdirmədən sonra xalis risk	Alınmış təminatlar	31 dekabr 2013-cü il Əvəzləşdirmədən və alınmış təminatlardan sonra xalis risk
ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər çıxılışın				
ARMB-dakı məcburi ehtiyatlar	6,251,129	6,251,129	-	6,251,129
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	13,610,222	13,610,222	1,634,595	11,975,627
Müştərilərə verilmiş kreditlər	52,209,639	46,919,679	36,379,106	10,540,573
Digər maliyyə aktivləri	11,103	11,103	-	11,103
Kreditlər və istifadə edilməmiş kredit xətləri üzrə öhdəliklər	10,192,604	7,973,412	1,871,252	6,102,160
Zəmanətlər	5,400,144	5,400,144	-	5,400,144

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

	Maksimal risk	Əvəzləşdirmədən sonra xalis risk	Alınmış təminatlar	31 dekabr 2012-ci il Əvəzləşdirmədən və alınmış təminatlardan sonra xalis risk
ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər çıxılışın				
ARMB-dakı məcburi ehtiyatlar	2,816,646	2,816,646	-	2,816,646
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	10,725,951	10,725,951	1,634,595	9,091,356
Müştərilərə verilmiş kreditlər	39,997,162	39,065,910	26,132,573	12,933,337
Digər maliyyə aktivləri	8,717	8,717	-	8,717
Kreditlər və istifadə edilməmiş kredit xətləri üzrə öhdəliklər	8,783,740	7,963,651	2,969,495	4,994,156
Zəmanətlər	5,918,935	5,918,935	-	5,918,935

Maliyyə aktivləri cari kredit qabiliyyəti üzrə qruplaşdırılmışdır. Ən yüksək dərəcə AAA-dır. İnvestisiya kimi təsnifləşdirilən maliyyə aktivlərinin dərəcəsi AAA-dan BBB-ya qədərdir. BBB-dan aşağı dərəcəli maliyyə aktivləri spekulyativ alətlər kimi təsnifləşdirilir.

31 dekabr 2013-cü və 2012-ci il tarixlərinə ARMB-də yerləşdirilmiş vəsaitlər çıxılışın ARMB-dakı məcburi ehtiyatların məbləği, müvafiq olaraq, 6,251,129 AZN və 2,816,646 AZN təşkil etmişdir. 2013-cü ildə beynəlxalq reyting agentliklərinə müvafiq olaraq Azərbaycan Respublikasının kredit dərəcəsi BBB- investisiya səviyyəsinə müvafiq gəlmişdir (2012-ci il: BBB-).

Aşağıdakı cədvəl Bank tərəfindən saxlanılan digər maliyyə aktivlərinin kredit dərəcələrini 31 dekabr 2013-cü və 2012-ci il tarixlərinə əks etdirir (məlumat bütün vaxtı keçməmiş və ya dəyərsizləşməmiş maliyyə aktivləri üzrə hazırlanmışdır):

	A+	A	BBB+	BB	B	CCC	Dərəcəsiz	31 dekabr 2013-cü il Cəmi
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	8,879	6,024,504	-	68,701	417	263	7,507,458	13,610,222
Müştərilərə verilmiş kreditlər	-	-	-	-	-	-	49,972,129	49,972,129
Digər aktivlər	-	-	-	-	-	-	11,103	11,103
	A+	A	BBB+	BB	B	CCC	Dərəcəsiz	31 dekabr 2012-ci il Cəmi
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	9,927	1,805,822	16,241	11,997	7,060	-	8,874,904	10,725,951
Müştərilərə verilmiş kreditlər	-	-	-	-	-	-	37,437,923	37,437,923
Digər aktivlər	-	-	-	-	-	-	8,717	8,717

Bank sektoru əsasən maliyyə aktivləri və şərti öhdəliklər üzrə kredit riskinə məruz qalır. Məruz qalınan kredit riskləri Azərbaycan Respublikasında toplanır. Risklərin mütəmadi olaraq monitorinqi keçirilir ki, kredit limitlərinin və Bank tərəfindən hazırlanmış kredit qabiliyyəti üzrə risklərin idarə edilməsi prinsiplərinin pozulması halları baş verməsin.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Coğrafi konsentrasiya

Rəhbərlik həmçinin qanunvericilik və tənzimləmə sahəsindəki risklərin idarə edilməsinə və bu risklərin Bankın fəaliyyətinə təsirinə nəzarət edir. Bu nəzarət mexanizmi Banka Azərbaycan Respublikasındakı investisiya mühitinin dəyişməsindən yaranan ehtimal edilən zərərləri minimal həddə salmağa şərait yaradır.

Aktiv və öhdəliklərin coğrafi konsentrasiyası aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	Azərbaycan Respublikası	İƏİT ölkələri	Digər qeyri İƏİT ölkələri	31 dekabr 2013-cü il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ				
Pul vəsaitləri və ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər	11,501,940	-	-	11,501,940
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	7,520,122	6,033,383	56,717	13,610,222
Müştərilərə verilmiş kreditlər	52,209,639	-	-	52,209,639
Digər maliyyə aktivləri	11,103	-	-	11,103
	71,242,804	6,033,383	56,717	77,332,904
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ				
Banklara, dövlət və digər maliyyə institutlarına ödəniləcək vəsaitlər	5,134,653	-	-	5,134,653
Müştəri hesabları	48,436,739	1,452,335	2,933,839	52,822,913
Digər maliyyə öhdəlikləri	249,296	-	-	249,296
	53,820,688	1,452,335	2,933,839	58,206,862
XALIS MÖVQE	17,422,116	4,581,048	(2,877,122)	19,126,042

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

	Azərbaycan Respublikası	İƏİT ölkələri	Digər qeyri İƏİT ölkələri	31 dekabr 2012-ci il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ				
Pul vəsaitləri və ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər	7,371,095	-	-	7,371,095
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	8,859,600	1,815,749	50,602	10,725,951
Müştərilərə verilmiş kreditlər	39,997,162	-	-	39,997,162
Digər maliyyə aktivləri	8,717	-	-	8,717
CƏMI MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	56,236,574	1,815,749	50,602	58,102,925
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ				
Banklara, dövlət və digər maliyyə institutlarına ödəniləcək vəsaitlər	1,659,401	-	-	1,659,401
Müştəri hesabları	35,199,528	1,138,237	2,803,702	39,141,467
Digər maliyyə öhdəlikləri	110,052	74,293	-	184,345
CƏMI MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	36,968,981	1,212,530	2,803,702	40,985,213
XALIS MÖVQE	19,267,593	603,219	(2,753,100)	17,117,712

Likvidlik riski

Likvidlik riski əmanətlərin geri götürülməsi və ödəmə müddəti çatmış digər maliyyə alətləri ilə əlaqədar maliyyə öhdəliklərini ödəmək üçün vəsaitlərin kifayət etməməsi riskidir.

Aktivlərin və Öhdəliklərin İdarə olunması Komitəsi (“AÖİK”) belə riskləri ödəmə tarixi təhlillərinin vasitəsilə, Bankın gələcək dövr üzrə strategiyasını təyin edərək idarə edir. Cari likvidlik, AÖİK tərəfindən cari likvidlik təminatı və pul vəsaitlərinin hərəkətinin optimizasiyası üzrə pul bazarı ilə əməkdaşlıq etmək vasitəsilə idarə olunur.

Likvidlik riskini idarə etmək məqsədilə Bank müştəri və bank əməliyyatları üzrə pul vəsaitləri hərəkətinin, aktiv/öhdəliklərin idarə olunması prosesinin bir hissəsi kimi, gündəlik likvidlik mövqeyinin monitorinqini keçirir. Rəhbərlik depozitlərin geri götürülməsi üçün hazır vəsaitlərinin minimal nisbətində və gözlənilməyən məbləğlərdə geri götürmələri ödəmək üçün banklararası və digər institutlardan alınan kreditlərin minimal səviyyəsinə hədlər qoyur.

Aşağıdakı cədvəllərdə likvidlik və faiz dərəcələri risklərinin təhlili təqdim edilmişdir. Cədvəllər aşağıdakı məqamları əks etdirir:

- Qeyri-derivativ maliyyə öhdəlikləri üzrə müqaviləyə əsasən başa çatma müddətinə uyğun diskont edilməmiş nağd vəsaitlərin hərəkətini (həm əsas borc həm də faizlər) nəzərə almaqla qalan günlərin sayına uyğun Bankın bu öhdəliyi ödəməli olduğu ən tez tarix istifadə edilmiş; və
- Qeyri-derivativ maliyyə aktivləri üzrə diskont edilməmiş nağd vəsaitlərin hərəkətini və bu aktivlər üzrə qazanılacaq faiz məbləğlərini də nəzərə almaqla (Bankın pul hərəkətlərinin başqa tarixdə baş verəcəyini əvvəlcədən bildiyi hallar istisna olmaqla) hesablanmışdır.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

	Orta çəkili effektiv faiz dərəcəsi	1 aya qədər	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 ilədək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən yuxarı	Qeyri- müəyyən	31 dekabr 2013-cü il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ								
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	11.21%	1,800,000	250,000	1,142,250	1,203,970	-	2,772,875	7,169,095
Müştərilərə verilmiş	13.69%	<u>10,333,098</u>	<u>9,647,864</u>	<u>20,858,511</u>	<u>7,296,592</u>	<u>3,474,379</u>	<u>599,195</u>	<u>52,209,639</u>
Cəmi faiz gəliri yaradan aktivlər		<u>12,133,098</u>	<u>9,897,864</u>	<u>22,000,761</u>	<u>8,500,562</u>	<u>3,474,379</u>	<u>3,372,070</u>	<u>59,378,734</u>
Pul vəsaitləri və ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər		9,974,694	-	-	-	-	1,527,246	11,501,940
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər		6,441,127	-	-	-	-	-	6,441,127
Digər maliyyə aktivləri		<u>11,103</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>11,103</u>
Cəmi maliyyə aktivləri		<u>28,560,022</u>	<u>9,897,864</u>	<u>22,000,761</u>	<u>8,500,562</u>	<u>3,474,379</u>	<u>4,899,316</u>	<u>77,332,904</u>
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ								
Banklara, dövlət və maliyyə institutlarına ödəniləcək vəsaitlər	1.69%	-	-	-	402,779	4,723,301	-	5,126,080
Müştəri hesabları	11.82%	<u>1,377,132</u>	<u>4,158,934</u>	<u>13,270,562</u>	<u>8,357,086</u>	<u>89,089</u>	<u>-</u>	<u>27,252,803</u>
Cəmi faiz xərci yaradan öhdəliklər		<u>1,377,132</u>	<u>4,158,934</u>	<u>13,270,562</u>	<u>8,759,865</u>	<u>4,812,390</u>	<u>-</u>	<u>32,378,883</u>
Banklara, dövlət və maliyyə institutlarına ödəniləcək vəsaitlər		8,573	-	-	-	-	-	8,573
Müştəri hesabları		<u>25,570,110</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>25,570,110</u>
Digər maliyyə öhdəlikləri		<u>249,296</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>249,296</u>
Cəmi maliyyə öhdəlikləri		<u>27,205,111</u>	<u>4,158,934</u>	<u>13,270,562</u>	<u>8,759,865</u>	<u>4,812,390</u>	<u>-</u>	<u>58,206,862</u>
Likvidlik boşluğu		<u>1,354,911</u>	<u>5,738,930</u>	<u>8,730,199</u>	<u>(259,303)</u>	<u>(1,338,011)</u>		
Faiz dərəcəsi boşluğu		<u>1,453,604</u>	<u>857,232</u>	<u>1,414,996</u>	<u>139,254</u>	<u>385,288</u>		
Məcmu faiz dərəcəsi boşluğu		<u>1,453,604</u>	<u>2,310,836</u>	<u>3,725,832</u>	<u>3,865,086</u>	<u>4,250,374</u>		

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

	Orta çəkili effektiv faiz dərəcəsi	1 aya qədər	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 ilədək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən yuxarı	Qeyri- müəyyən	31 dekabr 2012-ci il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ								
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	6.85%	1,586,506	-	3,661,993	678,465	-	2,773,750	8,700,714
Müştərilərə verilmiş	15.10%	7,116,568	7,677,164	15,901,615	4,667,706	1,576,040	3,058,069	39,997,162
Cəmi faiz gəliri yaradan aktivlər		8,703,074	7,677,164	19,563,608	5,346,171	1,576,040	5,831,819	48,697,876
Pul vəsaitləri və ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər		6,333,732	-	-	-	-	1,037,363	7,371,095
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər		2,025,237	-	-	-	-	-	2,025,237
Digər maliyyə aktivləri		8,717	-	-	-	-	-	8,717
Cəmi maliyyə aktivləri		17,070,760	7,677,164	19,563,608	5,346,171	1,576,040	6,869,182	58,102,925
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ								
Banklara, dövlət və maliyyə institutlarına ödəniləcək vəsaitlər	4.12%	-	-	171,346	1,200,000	228,410	-	1,599,756
Müştəri hesabları	11.43%	928,507	7,909,972	11,031,526	1,511,945	87,917	-	21,469,867
Cəmi faiz xərci yaradan öhdəliklər		928,507	7,909,972	11,202,872	2,711,945	316,327	-	23,069,623
Banklara, dövlət və maliyyə institutlarına ödəniləcək vəsaitlər		59,645	-	-	-	-	-	59,645
Müştəri hesabları		17,671,600	-	-	-	-	-	17,671,600
Digər maliyyə öhdəlikləri		184,345	-	-	-	-	-	184,345
Cəmi maliyyə öhdəlikləri		18,844,097	7,909,972	11,202,872	2,711,945	316,327	-	40,985,213
Likvidlik boşluğu		(1,773,337)	(232,808)	8,360,736	2,634,226	1,259,713		
Faiz dərəcəsi boşluğu		1,077,149	255,142	1,384,028	529,043	218,523		
Məcmu faiz dərəcəsi boşluğu		1,077,149	1,332,291	2,716,319	3,245,362	3,586,569		

Bankın faiz gəliri yaradan aktivlərinin və faiz xərci yaradan öhdəliklərinin əksər hissəsi müəyyən faiz dərəcəsinə daşır.

Aktiv və öhdəliklərin ödəniş müddətləri, həmçinin faiz hesablanan öhdəliklərini ödəniş vaxtı çatdıqda qəbul edilən dəyərdə dəyişdirilməsi imkanları Bankın likvidliyinin, eləcə də faiz dərəcələrinin və valyuta məzənnəsinin dəyişkənliyinə nə dərəcədə həssas olmasının müəyyən edilməsində mühüm əhəmiyyət daşıyır.

Likvidlik və faiz dərəcəsi üzrə təhlillər BMHS 7 standartına müvafiq olaraq aşağıda göstərilən cədvəllərdə təqdim edilmişdir. Bu cədvəllərdə əks edilən məbləğlər maliyyə vəziyyəti hesabatında əks etdirilən məbləğlərlə uyğun deyil, ona görə ki, aşağıdakı təqdimat maliyyə öhdəliklərinin maliyyə vəziyyəti hesabatında effektiv faiz üsulu əsasında təqdim edilmiş ümumi müqavilə üzrə qalıq ödənişlərini (faizlərin ödənişi daxil olmaqla) əks etdirən ödəniş müddətlərinin təhlillərini əhatə edir.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

31 dekabr 2013-cü il tarixinə maliyyə öhdəliklərinin ödəniş müddəti üzrə təhlili aşağıda göstərilən kimi olmuşdur:

	1 aya qədər	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 12 ayadək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən artıq	Cəmi
MALİYYƏ						
ÖHDƏLİKLƏRİ						
Digər banklara, dövlətə və maliyyə öhdəliklərinə ödəniləcək vəsaitlər	14,498	14,497	14,497	417,276	4,737,800	5,198,568
Müştəri hesabları	1,642,590	4,602,109	14,552,796	8,847,753	97,407	29,742,655
Cəmi faiz xərci yaradan öhdəliklər	1,657,088	4,616,606	14,567,293	9,265,029	4,835,207	34,941,223
Digər banklara, dövlətə və maliyyə öhdəliklərinə ödəniləcək vəsaitlər	8,573	-	-	-	-	8,573
Müştəri hesabları	25,570,110	-	-	-	-	25,570,110
Digər maliyyə öhdəlikləri	249,296	-	-	-	-	249,296
Cəmi maliyyə öhdəlikləri üzrə potensial gələcək ödənişlər	27,485,067	4,616,606	14,567,293	9,265,029	4,835,207	60,769,202

31 dekabr 2012-ci il tarixinə maliyyə öhdəliklərinin ödəniş müddəti üzrə təhlili aşağıda göstərilən kimi olmuşdur:

	1 aya qədər	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 12 ayadək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən artıq	Cəmi
MALİYYƏ						
ÖHDƏLİKLƏRİ						
Digər banklara, dövlətə və maliyyə öhdəliklərinə ödəniləcək vəsaitlər	5,695	11,390	221,588	1,277,889	274,727	1,791,289
Müştəri hesabları	1,102,734	8,198,479	11,583,508	2,093,666	129,262	23,107,649
Cəmi faiz xərci yaradan öhdəliklər	1,108,429	8,209,869	11,805,096	3,371,555	403,989	24,898,938
Digər banklara, dövlətə və maliyyə öhdəliklərinə ödəniləcək vəsaitlər	59,645	-	-	-	-	59,645
Müştəri hesabları	17,671,600	-	-	-	-	17,671,600
Digər maliyyə öhdəlikləri	184,345	-	-	-	-	184,345
Cəmi maliyyə öhdəlikləri üzrə potensial gələcək ödənişlər	19,024,019	8,209,869	11,805,096	3,371,555	403,989	42,814,528

Yuxarıda təqdim edilmiş cədvəllərdə müştəri hesabları müqaviləyə əsasən ödəniş müddəti çatmış öhdəliklərin təhlilləri əsasında təsnifatlaşdırılmışdır. Buna baxmayaraq Azərbaycan Respublikası Mülki Məcəlləsinə müvafiq olaraq, fiziki şəxslər yığılmış faizlərin alınması hüququndan məhrum olunması şərtilə ödəniş müddətindən əvvəl əmanətlərini geri götürmək hüququna malikdir.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Bazar riski

Bazar riskinə, faiz dərəcəsinə, xarici valyuta məzənnələrində və qiymətləndirmədəki dəyişmələrdən yaranan və Bankın məruz qaldığı bənzəri risklər aiddir. 2013-cü və 2012-ci illərdə bu risklərin Bank tərəfindən qiymətləndirilməsində və Bankın məruz qaldığı bazar risklərində əhəmiyyətli dəyişikliklər olmamışdır.

AÖİK, Bankı müsbət faiz marjası ilə təmin edən faiz dərəcəsi mövqeyinə uyğunlaşdıraraq faiz riskini və bazar riskini idarə edir. AÖİK eləcə də Bankın cari maliyyə təqdimatının monitorinqini keçirir, Bankın faiz dərəcəsinin dəyişdirilməsinə dair həssaslığını və onun Bank mənfəətinə təsirini təxmin edir.

Bankın kredit sazişlərinin və digər maliyyə aktivlərinin əksəriyyəti sabit faiz dərəcəsi daşıyır. Bank faiz dərəcəsi marjasının monitorinqini keçirir və bu səbəbdən zəruri faiz dərəcəsi riskinə və ya əhəmiyyətli pul vəsaitlərini axımına məruz qalmadığını hesab edir.

Faiz dərəcəsi riski

Bank faiz dərəcəsinin ədalətli dəyəri riskini bazar şəraitində mənfi dəyişmələr nəticəsində yarana bilən potensial zərərlərin mütəmadi təxminlərini edir. İdarə Heyəti, Bankın cari maliyyə fəaliyyətinin monitorinqini keçirir, Bankın faiz dərəcəsinin dəyişdirilməsinə dair həssaslığını və bunun Bank mənfəətinə təsirini təxmin edir.

Aşağıdakı cədvəl “risk göstəricisinin ehtimal edilən mümkün dəyişməsi” üsulu ilə hesablanmış və faizlərin dəyişməsinə Bankın həssaslığını təqdim edir. Bu dəyişikliklərin həddi rəhbərlik tərəfindən təyin edilir və onlara təqdim edilən risk hesabatlarında öz əksini tapır.

Vergidən əvvəlki mənfəətə təsiri:

	31 dekabr 2013-cü il tarixinə		31 dekabr 2012-ci il tarixinə	
	Faiz dərəcəsi +1%	Faiz dərəcəsi -1%	Faiz dərəcəsi +1%	Faiz dərəcəsi -1%
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ				
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	71,691	(71,691)	87,007	(87,007)
Müştərilərə verilmiş kreditlər	522,096	(522,096)	399,972	(399,972)
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ				
Banklara, dövlət və maliyyə təşkilatlarına ödəniləcək vəsaitlər	(51,261)	51,261	(15,998)	15,998
Müştəri hesabları	(272,528)	272,528	(214,699)	214,699
Vergidən əvvəlki mənfəətə xalis təsiri	269,998	(269,998)	256,282	(256,282)

Xarici valyuta riski

Məzənnə fərqlərindən asılı olaraq maliyyə alətinin dəyərindəki dəyişmələr xarici valyuta riski adlanır. Bankın maliyyə vəziyyəti və pul vəsaitlərinin hərəkəti mövcud valyuta məzənnələrinin dəyişməsi zamanı belə risklərin təsirinə məruz qalır.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

İdarə Heyəti valyuta məzənnələrinə həddlər qoyur, və bu Banka milli valyutanın xarici valyutaya məzənnəsinə qarşı dəyişmələr nəticəsində zərərlərin azaldılmasına imkan yaradır. ARMB-in minimal tələblərinə cavab vermək məqsədilə AÖİK Bankın açıq valyuta mövqeyinin gündəlik monitorinqini keçirir. Bu məhdudiyətlər eləcə də ARMB-nin tələblərinə uyğunlaşdırılmışdır.

Bankın xarici valyuta məzənnələrinin dəyişməsi zamanı məruz qalacağı risklər aşağıdakı cədvəldə təqdim edilmişdir:

	AZN	ABŞ dolları	Avro	Digər valyutalar	31 dekabr 2013-cü il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ					
Pul vəsaitləri və ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər	9,097,937	2,181,697	135,268	87,038	11,501,940
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	4,642,825	8,258,624	697,292	11,481	13,610,222
Müştərilərə verilmiş kreditlər	39,653,391	12,247,435	308,813	-	52,209,639
Digər maliyyə aktivləri	2,581	5,266	3,256	-	11,103
CƏMI MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	53,396,734	22,693,022	1,144,629	98,519	77,332,904
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ					
Banklara, dövlət və maliyyə institutlarına ödəniləcək vəsaitlər	5,129,471	4,927	255	-	5,134,653
Müştəri hesabları	29,941,070	22,092,517	785,582	3,744	52,822,913
Digər maliyyə öhdəlikləri	97,306	147,631	4,359	-	249,296
CƏMI MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	35,167,847	22,245,075	790,196	3,744	58,206,862
AÇIQ VALYUTA MÖVQEYİ	18,228,887	447,947	354,433	94,775	
	AZN	ABŞ dolları	Avro	Digər valyutalar	31 dekabr 2012-ci il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ					
Pul vəsaitləri və ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər	5,128,809	1,741,185	446,072	55,029	7,371,095
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	3,520,452	7,001,298	198,775	5,426	10,725,951
Müştərilərə verilmiş kreditlər	28,190,431	11,696,464	110,267	-	39,997,162
Digər maliyyə aktivləri	6,033	2,278	406	-	8,717
CƏMI MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	36,845,725	20,441,225	755,520	60,455	58,102,925
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ					
Banklara, dövlət və maliyyə institutlarına ödəniləcək vəsaitlər	1,658,083	1,203	115	-	1,659,401
Müştəri hesabları	12,328,816	26,089,629	723,010	12	39,141,467
Digər maliyyə öhdəlikləri	99,336	81,477	3,532	-	184,345
CƏMI MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	14,086,235	26,172,309	726,657	12	40,985,213
AÇIQ VALYUTA MÖVQEYİ	22,759,490	(5,731,084)	28,863	60,443	

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Xarici valyuta riskinə həssaslıq

Aşağıdakı cədvəl Bankın ABŞ dollarının və Avronun Azərbaycan manatına nisbətən məzənnəsində 10 faizlik artım və ya azalmasına həssaslığını təhlil edir. 10 faiz rəhbərlik tərəfindən xarici valyuta risklərini təhlil edərkən daxili risk hesabatlarında xarici valyuta məzənnəsinin dəyişməsinin Banka təsirini təhlil edərkən istifadə olunur. Həssaslıq analizi xarici valyutada olan monetar aktiv və öhdəliklərin hesabat tarixinə qalıq dəyərindən istifadə edir və bu dəyəri məzənnədəki 10%-lik dəyişiklik üçün uyğunlaşdırır. Əgər xarici ölkələrə verilmiş kreditlər və xaricdəki əməliyyatlar üzrə verilmiş kreditlər borc verənin və ya borc alanın valyutasında deyilsə bu məbləğlər də həssaslıq təhlilinə daxil edilir.

	31 dekabr 2013-cü il tarixinə		31 dekabr 2012-ci il tarixinə	
	AZN/ABŞ dolları +10%	AZN/ABŞ dolları -10%	AZN/ABŞ dolları +10%	AZN/ABŞ dolları -10%
Mənfəət vergisindən əvvəl gəlirə xalis təsir	44,795	(44,795)	(573,108)	573,108

	31 dekabr 2013-cü il tarixinə		31 dekabr 2012-ci il tarixinə	
	AZN/Avro +10%	AZN/Avro -10%	AZN/Avro +10%	AZN/Avro -10%
Mənfəət vergisindən əvvəl gəlirə xalis təsir	35,443	(35,443)	2,886	(2,886)

Qiymət Riski

Qiymət riski bazar qiymətlərinin dəyişməsi nəticəsində, bu dəyişikliklərin konkret qiymətli kağıza və ya onu yerləşdirən tərəfə məxsus amillərdən və ya bazarda alınıb-satılan bütün qiymətli kağızlara təsir göstərən amillərdən asılı olaraq, maliyyə alətinin dəyərini dəyişməsi ilə əlaqədar riskdir. Bank ümumi və ya xüsusi bazar dəyişmələrindən yaranan qiymət risklərinə məruz qalır.

Həssaslıq analizinin məhdudiyyətləri

Yuxarıda göstərilən cədvəllərdə qeyd olunan təsirlər yalnız bir təxminin dəyişməsinə və bu zaman digər təxminlərin sabit qaldığını nəzərdə tutur. Reallıqda isə, təxminlər və digər faktorlar arasında korrelyasiya mövcuddur. O da qeyd edilməlidir ki, bu həssaslıq münasibətləri xətti şəkildə deyil, və bu nəticələri daha böyük və ya daha kiçik təsirləri ölçmək üçün interpolyasiya və ya ekstrapolyasiya etmək olmaz.

Həmçinin, həssaslıq təhlilində Bankın aktiv və öhdəliklərini mütəmadi olaraq idarə etməsi nəzərə alınmır. Əlavə olaraq, Bankın maliyyə vəziyyəti istənilən zaman faktiki bazar dəyişmələrinin nəticəsində dəyişə bilər. Məsələn, Bankın maliyyə risklərinin idarə olunması strategiyası, bazardakı dəyişikliklərdən yaranan risklərə qarşı Bankı qorumağı qarşısına məqsəd qoyur. İnvestisiya bazarlarında müşayiət edilən düşmələr zamanı qiymətlər müəyyən həddin altına düşdükdə, rəhbərlik investisiyaların satılmasına, investisiya portfelinin strukturunun dəyişdirilməsinə qərar verə bilər və ya digər qoruyucu qərarlar qəbul edə bilər. Nəticədə, aktivlər balansda bazar dəyəri ilə göstəriləyinə görə, təxminlərdə baş verən dəyişikliklər öhdəliklərə faktiki təsir göstərməyə bilər. Bu kimi hallarda, öhdəlik və aktivlərin ölçülməsində istifadə edilən müxtəlif üsullar səhmdar kapitalında böyük dəyişikliklər yarada bilər.

Yuxarıda göstərilən həssaslıq təhlilinin digər məhdudiyyətlərindən biri Bankın təxminlərinə görə ehtimal edilən riskləri təqdim etmək məqsədilə yalnız qısa müddətdə bazar dəyişmələri ilə əlaqədar proqnozlaşdırılması çətin olan fərziyyələrdən istifadə etməsidir; bu zaman təxmin edilir ki, bütün faiz dərəcələri eyni qaydada və istiqamətdə dəyişir.